Utamaduni Årsmagasin

MWAKA HUU 2013

Velkommen til Utamadunis årsmagasin:

Mwaka Huu 2013

Du kan på de næste mange sider læse forskellige artikler og historier fra miljøet omkring Utamaduni og kulturbroen med Tanzania og Afrika.

I år har vi, som det tydeligt fremgår, valgt at lave et elektronisk magasin.
Vær opmærksom på, at vi har forsøgt at udnytte mulighederne ved en online publikation, og derfor er det en stor fordel at være online, når du læser magasinet.
Nogle steder er der indlejret YouTube-videoer, og andre steder er der knapper med links direkte til internethjemmesider og mailadresser.
Du vil muligvis opleve, at der kommer en advarsels-pop-up, når du vil se en video eller klikker på et link.

Du kan roligt tillade alt det, den spørger om, årsmagasinet er skannet og virusfrit :-)

I toppen af alle sider er der indsat et link tilbage til både forside, indhold (denne side), foregående side og næste side. Hvis du taster Ctrl+l, (lille bogstav l, som i 'el') vises dokumentet i fuldskærmsvisning med glidende sideovergange. (Afslut med esc.)

Nedenfor kan du klikke på en overskrift for at hoppe til siden for den pågældende artikel.

God fornøjelse,
Redaktøren

Klikbar indholdsfortegnelse:

Velkommen til Utamadunis årsmagasin: 2
Varm vinterhilsen fra formanden 3
Kend din pladsmand....4
U-kassen lever i bedste velgående! 5
Hvem kan sende ansøgninger til U-kassen? 5
Årsberetning fra U-kassen 6
Hilsen fra Utamaduni Dance Troupe 7
I sne og slud, kommer pladsmændene ud! 8
Hilsen fra arkivet 12
Matendo & Utamaduni-beretninger.... 12
Mlalahasi's årsskrivelse 16
Sogotadans-video fra Utamadunilejren 2012 19
Utamaduni Dance Troupe: NGOMA - Afrikansk dans....19
Folkloric Selamta til Danmark 2013 20
Mettes historier fra de varme lande 21
Kære Uta-venner 27
Homage til Kirsten 28
Der er lys forude! 29
Udviklingen af hønseprojektet fra Buyegu-gruppen i Kisesa 30
Wanalyaku er stadig Tanzanias bedste dansegruppe! 32
Diatou Sane fra Senegal 34
Lysbilledforedrag om dagliglivet i Abene i Sydsenegal 36
Det er langt ude i skoven 37
Bibi Kabula Ng'Wana Kilaba er ikke mere 39
Husk fotokonkurrencen 41
Pindsvinepigge og Afrikasange blev til Mamadous Høns 42
Kakau Band på besøg i Danmark 45
Bænkekonkurrence 46
Generalforsamling 2013....48
Kolofon 48

Varm vinterhilsen fra formanden

Hej allesammen!
En hilsen fra de varme lande. Jeg er i Tanzania lige nu og glæder mig til lejren. Jeg sidder på Tasuba, musikskolen i Bagamoyo laaangt væk fra Sukumaland. Men også her spiller de sukumatrommer: Hakkedans og Bulabuka.
Jeg har været så heldig at kunne starte et samarbejdsprojekt mellem min skole i Århus og en skole her i denne vidunderlige lille soveby Bagamoyo, lige nord for Dar es Salaam.
Der er noget ved Afrika, for mit vedkommende noget ved Tanzania, som er helt specielt. Jeg har rejst i mange andre lande, men det er her, jeg føler mig hjemme. Det er her, jeg har lyst til at dykke dybere ned i mennesker og kultur. Jeg har faktisk filosoferet meget over, hvordan og hvorfor fascinationen opstår, vi har jo hver vores helt egen historie.
Fascination, det må være noget med at opleve noget kendt og trygt i en ny sammenhæng, følelsen af at høre til og forstå hvad der sker, og samtidig blive udfordret på en ny måde.
Så hvad er det lige ved Tanzania, der er så specielt? Er det landet? Menneskene? Åbenheden? Musikken? Kulturen?
Nu, når jeg er hernede med klassen og fornemmer kulturen, så har jeg pludselig et ord: Lejrstemning!

Det fantastiske ved lejren er jo, at vi alle mødes om kendte ting og bliver udfordret på en ny måde, både menneskeligt, praktisk og musikalsk. Trygheden opstår der, hvor man ved, at man er god nok, lige meget hvad.

Vi definerer os som en afrolejr, fordi vi jo mødes om noget, som på et eller anden måde har med Afrika at gøre: Musikken, dansen, trommeteltet, 30-40 afrikanere som samles, gør det tydeligt.
Men når jeg samarbejder med mine afrikanske kollegaer hernede i Tanzania og musiklærerne på Tasuba, så slår det mig, at der jo faktisk er et slående overlap mellem lejrånden, og den måde man samarbejder på hernede. Mennesket i fokus i stedet for sagen.
Det er noget med at være fælles om noget og flytte fokus over på samværet, i stedet for blindt at have produktet i tankerne.
Mad, bar, plads, regnskab, skak, info ...ja selv toilettømning kan være sjovt, når man er flere om det. En slags kollektiv mindfulness.
Og at lejrfællesskabet ovenikøbet producerer en masse fed spin off, såsom lækker mad, fede trommesessions, dejlige dukaer, rene toiletter, shindanoer og all-stars mm. kan føles som den totale luksus.

Hvis hyggen under opvasken er god, så skal de tallerkener nok også blive rene.

Når jeg så sidder hernede i januar måned i 32 graders varme, let brise fra det Indiske Ocean, med en kold Safari Lager og min skoleklasse, føler jeg mig utrolig priviligeret over, at jeg får lov til at lade eleverne få en smag af lejrånden, som faktisk er dét, vores samarbejde med den tanzanianske skole bygger på.
Væk med den sædvanlige "produktfikserethed": Afleveringer, karakterer, powerpoints og hjemmesider. Disse ting er dejlige, fordi de i vores system er nemmere at måle end samvær og arbejdsglæde. Men hvor er det dog rart, at der er steder, hvor det er omvendt, fx på lejren: Når arbejdet bliver for hårdt, så er det arbejdsbetingelserne, der skal laves om :-)

Antistress!
Lejren ligner jo sig selv. Når arkivgruppen lægger youtubevideoer ud, er det svært at se, hvilket år de er taget i. Man skal finde en kulturgæst eller spotte positionen af trommeteltet for at kunne gætte årstallet. Men lejrene er som en samling rigtig gode vine. Der er kun små forskelle, og hvis man ikke er en gammel lejrrotte, skal man kigge godt efter for at få øje på dem.

Det nye i 2012 var, at vi prøvede at få "mere ro på". Vi, der skruer på de små programændringer, prøvede at sænke ambitionerne og skabe mere rum til sang og dans, trommer og hygge.
Vi har slukket for el-forstærket musik i løbet af ugen, har gjort torsdag aften til en afroaften og flyttet lejrens fest til om fredagen. Vi ved, at mange, især familier, tager hjem om fredagen, fordi det bliver for rodet og larmende. Måske prøver I at blive i år :-)
Fredagen bliver hyggelig med All Stars, Satori Boost og DJ Jazz.

I år får vi to nye lejrgæster fra Sukumaland, og der kommer masser af sang, dans og trommer.

Glæder mig til at se jer allesammen.

Christoph

KEND DIN PLADSMAND

Ja, man skulle ikke tro det, men atter engang var lejren jo et hit! Det er forbavsende så dejlig genkendelsens glæde er! Og hvor var det fantastisk at være på lejren, for første gang i flere år, uden stress over for få hænder i pladsmandsteltet. :-)
Allerede i februar 2012 begyndte planlægningen sidste år, da de to gamle garvede kendinge Astrid Strunk og Svenn Strunk havde meldt, at de måske/nok ikke kunne komme med på Utamadunilejren 2012

”Uha, åhh nej… det orker jeg ikke” var jeg lige ved at tænke. For hvordan skulle det dog gå uden de to fantastiske ildsjæle i pladsmandsteltet!? Intet kan holde dem tilbage, når der er et godt projekt i luften. Ja, heldigvis var det allerede i februar, at rygtet spredtes, og så var det med at få forberedt lidt lejr i god tid.

Der blev lavet tegninger af pladsen, således at vi som pladsmænd ikke hele tiden skulle forklare hvordan en brandvej fungerer, og hvor der må stå telte og campingvogne (Husk, der må ikke stå telte eller biler på brandvejene, der SKAL være 5 meter frit – Parkering foregår på P-pladsen m.v.) Brandvæsnet blev kontaktet for at få tilladelse til et ekstra lille teltområde, hvor der før var parkeringsplads. Der blev investeret i den nye plads/køkken-container, OG der blev skrevet et indlæg i årsmagasinet, hvor ALLE GÆSTER blev bedt om først at dukke op LØRDAG, således at køkkenet ikke skulle lave ekstra mad, og så pladsmændene ikke skulle tømme flere lokummer og skraldespande under opbygningen af lejren.

Jeg glæder mig meget til sommerens lejr, hvor vi har fået lagt en ny vandledning mellem køkkenet og badescenen, og håber og tror på at det hjælper på vandmanglen i køkkenet. Desuden glæder jeg mig til at få bygget fronten til den nye materialegård og færdiggjort plads-køkken-containeren, så den fremover er klar til brug fra start til slut, og desuden bliver nem at pakke på baglejren. :-)

Jeg glæder mig til at se jer alle igen og have den dejligste uge i Ramten skov.

Anton

U-kassen lever i bedste velgående!

Hvordan U-kassen fik ny bestyrer...

Det er ved at være et par år siden, at den tidligere bestyrer af U-kassen, Svenn Strunk, rejste sig op på Utamadunis årlige generalforsamling og meddelte, at han agtede at give stafetten som U-kassebestyrer videre. Efter omkring et årti som bestyrer af U-kassen mente han, at det var på tide, at nye kræfter tog over. Jeg kan stadig huske det; hvordan han meddelte sin afgang ud i lokalet og samtidigt ville høre, om der mon ikke blandt de forsamlede var en, som havde mod på at bære stafetten og ansvaret for U-kassen videre. Og den larmende stilhed som fulgte.
Vi havde måske snakket om det, Svenn og jeg. Omkring U-kassens arbejde og de gode projekter der var gang i. Og helt sikkert var det, at jeg inden da havde været med til at behandle ansøgninger, som var sendt ind til U-kassen. Alligevel kom det som en overraskelse for mig, da jeg opdagede, at jeg havde meldt mig som modtager af det ærefulde hverv, som bestyrer af U-kassen. Helt præcist hvad der gjorde, at jeg både følte mig kvalificeret og inspireret til dette, er forsvundet i glemslens tåger. Men i hvert fald endte det med, at jeg havde meldt mig. Og da der ikke var andre som følte sig lige så inspirerede som mig, var det jo en let beslutning. Jeg vil ikke kalde det for stående ovationer, men der blev da i hvert fald klappet en smule. Den eneste rigtige indvending gik på, om jeg nu også var opgaven moden. Denne husker jeg specielt tydeligt, da det også var en bekymring, jeg delte. Jeg skulle jo overtage posten, helt uerfaren, fra en formand med over 10 års erfaring. Hvilken opgave!
Alle de forsamlede, jeg inkluderet, blev dog beroliget. For selv om Svenn var trådt tilbage, så var han jo ikke forsvundet. Og han var heldigvis hurtig til at meddele, at jeg kunne komme til ham, hvis jeg kom i tvivl om noget. Og det kan jeg love for, at jeg har udnyttet! Tak Svenn!

Sådan gik det til, at vi fik en ny bestyrer af U-kassen. For snart tre år siden...

I år er der så blevet plads til to nye medbestyrere af U-kassen! Mange gange velkommen til Sanne Ntemi og Tine Carlsen :)

Immanuel Kühl AKA Elias

Hvem kan sende ansøgninger til U-kassen?

Dansegrupper og enkeltmedlemmer af Utamaduni kulturforening.
Dvs. alle, som har været på lejr det foregående år!
Så hvis du nu læser dette, har du formodentligt været gæst på sidste års lejr og er derfor berettiget til at ansøge U-kassen.
Man kan sende ansøgninger om alt!
Det skal dog nævnes at U-kassen primært støtter afrikanske landdistrikter.
Endvidere siger vores retningslinjer, at man skal søge inden for emnerne vand, fødevarer, sundhed, organisation inklusive administration samt samarbejde med kulturgrupper.

Årsberetning fra U-kassen

I året 2012 er der blevet godkendt følgende ansøgninger:

• Ansøgning ved Camilla Nielsen-Englyst på vegne af African Footprint Denmark vedrørende tilførsel af elektricitet til landsbysamfundet Pebi, Ghana.
Bevilget som ansøgt: 5.000,- kr.
Klik her for at læse Camillas veretning om projektet...

• Ansøgning ved Knud Erik Mlalahasi på vegne af Iponyemaswa (dem som luger ud og udrydder fattigdom) til en brugt traktor.
Bevilget som ansøgt: 10.000,- kr.
Klik her for at læse Knud Eriks årsrapport...

• Ansøgning ved Mette Lotus om medicin og støtte til Senegal.
Bevilget som ansøgt: 3.000,- kr.
Klik her for at læse Mettes historier fra de varme lande...

• Ansøgning fra Ole Maphasi om penge til byggematerialer. Der skal bygges et hus til deres majsmølle i landsbyen Changalikwa i det nordøstlige Tanzania.
Da der gik noget tid, fra vi modtog ansøgningen, og til den blev behandlet, skete der det heldige, at Ole nåede at blive far. Tillykke! Det betyder også, at han ikke har været hjemme og sætte projektet i gang endnu, men vi glæder os utroligt meget til at høre, hvordan det går!
Bevilget som ansøgt: 5.000,- kr.

• Ansøgning fra Martina:
Martina, som var vores gæst på lejren i sidste år, har ansøgt om tilskud til at bygge et hønsehus sammen med hendes dansegruppe. Det er så meningen at salget fra hønsene skal generere et overskud, som kan støtte hendes dansegruppe i Kisesa.
Bevilget som ansøgt: 5.000,- kr.
Klik her for at læse Martinas rapport fra projektet...

Foto: Lone Hedegaard

Klik her for at se Utamaduni Dance Troupes nye side på Facebook

Hilsen fra Utamaduni Dance Troupe

En stor tak for en dejlig og skøn sommerlejr 2012 skal lyde her fra Utamaduni-dansegruppen.

Vores kulturgæst fra Sukumaland i 2012 var Martina. Vi har fået brev fra hende, hvori hun takker alle på lejren for de gode oplevelser, hun igen havde her i Danmark. Vi var glade for hendes sprudlende energi som danseleder og formidler, og vi havde som sædvanligt et rigtig godt samarbejde med hende. Hun medbragte blandt andet Mihama-dansene, som var helt nye for os, og som vi nød i fulde drag. Hun imponerede os med sine selvkomponerede sange, som blev udført med de største Mihama-trommer og kraftfuld dans.

Lejren havde også privilegiet at få besøg af Busu fra Ntulya. Vi oplevede ham blandt andet som mester ved lejrens årlige ceremoni og også som fantastisk Bugundatrommeslager og sanger. I ugerne efter lejren lagde han nyt tag på vores Iduku-hus sammen med elever fra Grenå produktionsskole.

Maleren Simon var her igen og færdiggjorde dekorationen på lejrens container. På motivet mødes alle lejrens Sukuma-kulturgæster gennem årene som én dansegruppe, og resultatet er farverigt og flot.

Derudover var vi heldige at have besøg af Doto fra nu afdøde Maganiganis gruppe; ekvilibristen på sogotatrommer bidrog med inspirerende spil og sang.

De herboende Sukumaer er ligeledes uvurderlige i arbejdet med kulturformidlingen, og vi føler os heldige at have så kompetente mennesker omkring os.

En særlig tak skal også lyde til vores venner fra Vestafrika, som i den grad inspirerer os og deler deres danseglæde med os. Det er en stor gave for os alle i mødet mellem Afrika og Danmark.

Lærerteamet er generelt vokset til at være et dygtigt hold af erfarne undervisere og formidlere, og vi er taknemmelige for, at I stiller op år efter år.

Tak til hele underviserholdet!!

I år havde vi på programsiden besluttet at skrue ned for elektrisk musik. Med så mange fantastiske musikere på lejren mener vi, at vores unikke trommer og musik skal være bærende for dansen. Den beslutning er vi rigtig glade for, at vi tog. Når vi samles i skoven, opstår der et forum, hvor dette netop er muligt, og det er helt særligt for Utamaduni-lejren! Vi synes, at det lykkedes at samles om trommerne, dansen og sangene som en helhed, og dette møde er netop, hvad Utamaduni handler om.

Vi har et ønske om at opbygge et fælles repertoire på lejren, og derfor havde vi i ugens løb fokus på både gammelt og nyt. I forbindelse med at det også var lejrens 30 års jubilæum, afholdte vi en særlig knald-ud, hvor vi havde inviteret stærke kræfter, som gennem tiden har delt deres danse med os. Her genopfriskede vi gamle hits, og dem var vi meget glade for.

Igen i år var der ingen shindano, hvor hulepindsvinedanserne og slangedanserne mødes i venskabelig dyst, på vores åben-hus dag. Vi ville i stedet samle alle til en afsluttende fællesdans; nemlig Pachanga, som tog sig rigtig godt ud med alle lejrens deltagere i flotte kostumer. Mange savner shindanoen, men det har vist sig at være svært at stable en ligeværdig kamp på benene. Derfor synes vi, at det var smukt at se ALLE samlet til en sidste runde på vores store danseplads.

Der er nu gået et halvt år, siden vi sås på lejren, og i skrivende stund befinder vi os på en skole uden for Silkeborg til den månedlige øveweekend. Tanker om årets lejr er så småt ved at forme sig, og vi glæder os i forberedelserne. Mange af vores medlemmer er lige nu i Afrika, og vi er spændte på at se, hvad de har med sig hjem - måske noget musik og dans til lejr 2013.

Vi ses snart!
Kærlig hilsen Utamaduni Dance Troupe

I sne og slud, kommer pladsmændene ud!

I påsken tog fem glade pladsmænd og en plads-engel ud i Ramten Skov for at bygge et nyt hus til vores dejlige lejr! Der har længe spiret en ide hos pladsmændene om, at den materialegård vi bygger efter hver lejr både var tidskrævende og rigtig usexet. Kunne der ikke gøres noget, som både var mere effektivt og lidt mere frækt?

Den 28. marts, skærtorsdag, blev den første pæl stukket i jorden, og derfra skred byggeriet hurtigt frem.

Den første pæl…
Her manglede vi et vaterpas… (fra venstre, Immanuel, Joakim og Agnar)

Anton forsøger at få stolpen helt ned, imens Immanuel forsøger at få den i lod.

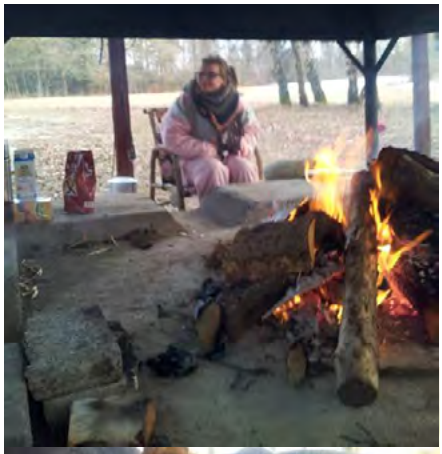
På plads i påsken

Tømmer og stolper bliver boltet sammen af Joakim og Jit.

Inden vi fik købt et vaterpas langfredag, måtte vi improvisere lidt for at få Skallefortets grundelementer i vater...

Plads-engelen Nadia arrangerede lækker mad til pladsmændene.

Her serveres spaghetti og kødsovs, men der blev desuden serveret lumumba i anledning af en fødselsdag og dejlige tvungne madder midt i arbejdet!

Det var virkeligt fornemt og meget lækkert med selskab og opvartning fra Plads-engelen Nadia.

Lille billedserie af Agnar der tilpasser Skallefortets stolper.

På plads i påsken

Immanuel og Anton er her i gang med at justere byggeriets eneste stolpe der ikke er i lod. (Til dem som gerne vil prøve at bygge denne slags udhus, så husk at hullerne hellere skal være lidt for store end lige tilpas. I dette tilfælde satte vi stolpen ned i hullet for at tjekke dybden… uheldigvis stod stolpen skævt og sad uhjælpeligt fast, da den endelig var kommet ned i hullet. Så vi måtte trække den tilbage i lod)

Byggeriet er godt i gang, Imanuel og Mikkel er i fuld gang med hammer og stemmejern, mens Agnar og Joakim er I fuld gang med bagbeklædningen.

Anton fortsætter Immanuels arbejde med at få den første stolpe i lod. I baggrunden er Jit i gang med at forberede skallerne, der udgør bagbeklædningen.

Lørdag fik vi selskab udefra og megen hjælp fra Lærke og Nønne som her samarbejder i bedste pladsmandsstil. Endnu engang er det stemmejernet og den nylavede pladsmandstrækølle der kræver godt gedigent samarbejde.

Vores pladsmands/kvindeaspirant Selja er her også i gang med sidebeklædningen på Skallefortet.

Lærke kastede en del håndtegn under sit besøg… Immanuel er vist lidt skeptisk...

Agnar var god til at se det hele lidt fra oven… Her ses en hyggestund fra middagskaffen lørdag.

Byggeprojektet tilses fra oven af Agnar og Svenn - tagkonstruktionen blev heldigvis godkendt...

På plads i påsken

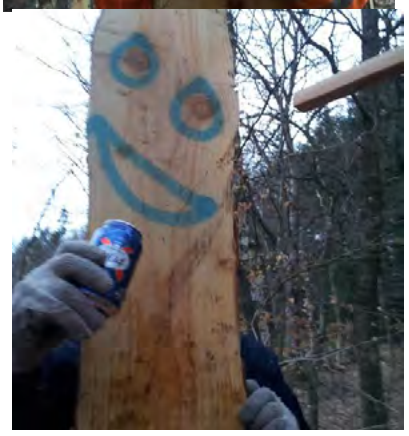
Et glad pladsmandsteam holder fri påskedag efter tre gode arbejdsdage! (Fra venstre Immanuel, Anton, Joakim, Nadia, Jacob, Agnar og Jit.)

Under vores arbejde fik vi også besøg af den nye pladsmand Jacob. Herover ser man Jacob i færd med at save skaller og t.v. er han i fuld gang med at færdigmontere sidebeklædningen.

Jacob ser glad ud, mens han nyder en velfortjent øl efter hårdt arbejde…

På plads i påsken

Af mangel på bedre billede af de to effektive herrer, ses Olfert og Svenn her samarbejde om den allersidste del af Skallefortet... nemlig den højre flanke af fæstningen… T.h. ses tagpladerne som Immanuel og Agner lægger på og er i færd med at skrue fast...

Til sidst ses det færdige resultat:

Hilsen fra arkivet

Vi er i fuld gang med at samle ind til det fælles arkiv, hvor vi gerne vil gemme på videoer, lyd, tekster og billeder, som kan dokumentere vores årelange historie med sukumakulturen. Fra Trine (eks-forkvinde) har vi modtaget en hel bunke udvalgte og sjove minder som f.eks. lejraviser, indkøbslister fra baren, fotos og lejrmødereferater. Matendofolk har doneret medlemsblade og restlageret af 'Musik er liv- liv er musik'- bøgerne med kassettebånd. Fra Granlunden og fra Nana og Seba har vi modtaget kassettebånd og VHS med optagelser af dans og sange fra gamle dage. Nogle af dem kan I se og høre på Youtube (klik på "YouTube" for at åbne en browser).
Vi har af Utamaduni kulturforening fået bevilget lidt penge, som vi bl.a. har brugt på en kassettebånds-konverter og en VHS til DVD-konverter, og vi er startet på arbejdet med at digitalisere en masse video og lyd - et spændende, men meget tidskrævende arbejde. Vi vil stadig gerne opfordre til, at I henvender jer, hvis I ligger inde med noget materiale om vores lejr, dansegrupper, sukumarejser osv., som vi kan få eller låne.
Skriv til arkiv@utamaduni.dk

Venlig hilsen, på vegne af arkivgruppen,
fra Marco og Shoma.

Matendo & Utamaduni-beretninger.....

I Utamaduni-arkivet er det lykkedes os, ud fra det foreløbige udbytte af referater, årsmagasiner og medlemsblade, at stykke lidt historie sammen fra vores dansemiljø, som vi nu vil dele med jer.

I 1986 blev foreningen Matendo (handling) startet af folk i vores sukumadansemiljø, blandt andre Janie og Edwardi. Foreningen havde til formål at "øge den mellemfolkelige forståelse gennem kulturel udveksling med Sukumastammen i Tanzania", og den var venskabsforening til sukumafolkets egen kulturelle organisation DARAJA LA WAKULIMA NA UTAMADUNI WAO (bro af bønder og deres kultur). Matendo var i sidste halvdel af 80'erne og op igennem 90'erne initiativtagere til mange arrangementer, bl.a. Kikome-dansetræf og karneval i København, hvor de østafrikanske dansegrupper mødtes, og de gjorde også en stor indsats for at hjælpe dansegrupperne i Sukumaland med organisering og udstyr.

I arkivet har vi indsamlet Matendos årlige medlemsblade tilbage fra 1987, hvor der findes masser af sjove rejseberetninger fra Sukumaland, indkaldelser til danseweekender, visioner og refleksioner over det kulturelle samarbejde med sukumaerne.

Trine (tidligere forkvinde for Utamaduni lejrforening) har doneret en stor stak mødereferater fra sommerlejrene, lejrfoldere, årsmagasiner med mere (tilbage fra 1988) til arkivet, og her er det også interessant at se, hvordan lejren har udviklet sig siden dengang.

I det første Matendo-blad fra 1986 indkaldes der til stiftende generalforsamling, karneval for fred i Odense og støttefester i København og i Århus, hvor der i alt blev samlet 15.000 kr. ind. Jytte Shilole deler refleksioner over sine rejser til Sukumaland i 1982 og 1985. Bl.a. skriver hun: "Vi var der i tørtiden, som også er dansetid, fordi arbejdet i marken ikke kalder i samme grad som i

regntiden. Men dermed er grænsen også sat. Ikke noget med – kun i weekenden – eller hvad man nu kender til herhjemme. – Nej, man kunne opleve dans og sang på alle tider af døgnet og på hvilken som helst dag….. Der er unge og gamle i samme fællesskab med roller, der svarer til deres formåen. Ganske vist, sker det, at far og søn spiller fodbold i samme klub herhjemme, men en lilleput og en serie-1 spiller på samme hold? - Umuligt."

I 1987 kan man i Matendos medlemsblad læse om foreningens succes i det foregående år med at bygge et værkstedshus til deres venskabsforening, Daraja, i Nyamadoke. De fik også sendt værktøj og symaskiner derned og fik oprettet et syværksted. På det tidspunkt var der 14 dansegrupper samlet i organisationen Daraja, som Edwardi Ntemi var leder af.
I samme blad har Sander listet Utamaduni-dansegruppens aktiviteter for 1987 op. De deltog i Ålborg, Odense og Københavns karnevaller, og arrangerede trommebygnings-workshop på Granlunden og sommerlejr i Ramten skov.

I 1988 blev der kort efter Utamadunilejren afholdt Djurs Blues festival på Keramikgårdens mark i Ramten skov. Her var 1.400 mennesker samlet for at opleve store, kendte navne som Champion Jack Dupree og Luther Allison, og lejrens æresgæst Mzee Kang'wina fik hilst på de gamle bluesmænd.

Et Matendo-blad fra 1989 indledes med, at Janie fortæller om sit og Edwardis ophold på et års varighed i Sukumaland. De var bl.a. ansvarlige for et seminar om debatteater på landsbyplan i 1988, og desuden havde de stor succes med at arrangere en tur for Darajas dansegruppe til Dodoma. Selvom gruppen fik stjålet en del kostumer og personlige ejendele, og selvom de mistede en ældre kvinde undervejs på togturen (hun dukkede heldigvis op med et godstog dagen efter), var turen en stor oplevelse for medlemmerne, som for de flestes vedkommende aldrig havde rejst rundt i deres eget land. Henrik Lufungolo beretter andetsteds i bladet om karnevallet i kongens København: "Om jeg ikke kunne skrive lidt om karnevallet? Joeh – karneval? Nå jo, det var dér materialerne kom, da byggeaktivisterne var gået hjem. Det var vist ret godt vejr. Det var det år, Uffes baby kom op at gå på stylter, og det var dér, Mads midt i 'Kengele' gav Lisbeth en kæmpe bjældebesat hakke, hun overhovedet ikke kunne svinge rundt!"

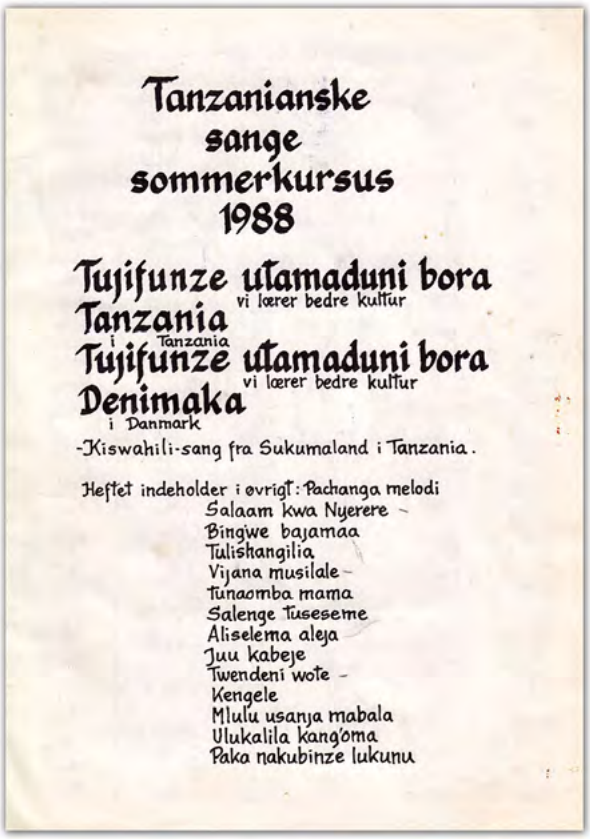
I 1990 rejste en stor del af Utamaduni-dansegruppen til Tanzania. Mads Mchele skriver i Matendos blad, at de var blevet opfordret "til at holde øjnene åbne for en helt ny dansestil, som de kalder Sogota"!

Bina beretter fra årets vinterkucheza på Oure Idrætscenter: "Søndag kunne de morgenfriske (de fleste) få en svømmetur i svømmehallen. Sørme om vi ikke fik endnu en opvisning ud af det, da alle gjorde et nummer ud af at vise de danse, de havde valgt at være med til at lære fredag og lørdag. Flot!"
I årets Utamadunilejr-invitationsbrev kunne man læse, at prisen for hele ugen var på 500 kr, og at Nzoza og Lubala var gæstelærere. Der var op mod 300 deltagere.
Den nystartede Bimeji-gruppe fra Vejle skriver i Matendobladet: "I juli var vi 15 både store og små på Utamadunis sommerlejr. Efter en uge i sovepose og med støvede tæer og bussemænd, kunne vi euforisk danse derfra med en stor 'pose' inspiration til det kommende år". Et medlem af Bimeji-gruppen, Tove, kommer med et lidt alvorligere synspunkt i bladet: "Jeg er lidt splittet i forhold til dansen. Samtidigt med, at jeg er helt vild med at danse, især når det rigtigt kører, og alle er 'med', så vil jeg også have, at det skal være dans og musik med mening. Jeg synes ikke, det bare skal være motion eller lækre rytmer. Det skal være en hyldest til en verden og en kultur, som vi effektivt her i Vesten har sat vores store støvler på økonomisk. Jeg ved ikke, hvor mange der tænker på det, når de danser, men jeg synes, at vi skylder dem det, fordi der er så åbenlyse forskelle på levestandarten".
Susse evaluerer på Utamadunilejren '90: "Det var dejligt at se alle de kendte ansigter og lidt af en overraskelse at

se så mange nye!! Rygtet om denne fantastiske sommer 'tradition' er gået over land og by…350 mennesker på en lejr der er planlagt til at rumme 160-180, og alle var så venlige og rare, stemningen var positiv i den grad, ingen slåskampe, tyndskidsepidemier eller alvorlige ulykker".
Endelig slutter Edwardi året 1990 af med en hilsen før sin rejse til Sukumaland: "Time coming to miss each other, it is the 7th of December where it is my time to fly to the nature… So happy to see all this power you around in the whole country. Kikome we have 2 times and many different workshops, and in this time I like to inform you about the new group in Silkeborg 'Malingo'".

Marts måned i 1991 bragte endnu et vinterkucheza med sig på den legendariske Hømarkskole i Svendborg, hvor

Tanzanianske
sange
sommerkursus
1988

Tujifunze utamaduni bora
Tanzania vi lærer bedre kultur
i Tanzania
Tujifunze utamaduni bora
Denimaka vi lærer bedre kultur
i Danmark

-Kiswahili-sang fra Sukumaland i Tanzania.

Heftet indeholder i øvrigt: Pachanga melodi
Salaam kwa Nyerere -
Bingwe bajamaa
Tulishangilia
Vijana musilale -
Tunaomba mama
Salenge Tuseseme
Aliselema aleja
Juu kabeje
Twendeni wote -
Kengele
Mlulu usanja mabala
Ulukalila kang'oma
Paka nakubinze lukunu

vi sidenhen afholdte flere dejlige kuchezaer. Man kan af invitationen læse, at også søndag var der dans hele dagen. Der skulle afsluttes med evaluering fra kl. 16-18 og efterfølgende mad og rengøring. Sådan en sen finale var nok ikke gået i dag. Der var 130 deltagere, og i referatet fra evalueringen er Nana Paulo citeret for at sige, "at siden vinterkucheza kun er to dage, betyder det, at man ikke behøver at sove!!".
Wachanga- dansegruppen fra København optrådte igen til Göteborgs karneval, og Wachipuko-dansegruppen dansede til karneval i deres hjemegn, Ålborg, hvor de fik støtte fra Wadudu-dansegruppen fra Århus. Wachipuko var desuden heldige at få besøg af The Muungano Cultural Troupe fra Dar Es Salaam. For 15. gang i træk var der "Kucheza"-kursus på Herning Højskole, og Janie og Edwardi var undervisere.
I et lokalavis-udklip fra Djursland findes et flot billede af Grenaa MS-gruppe, som havde besøg af Pascali, Lucia og deres lille søn, Sengerema, der var inviteret som gæstelærere af Utamadunilejren 1991. MS'erne ville sørge for en brønd i en landsby i Sukumaland med Knud Eriks hjælp.

1991 var også året, hvor Utamaduni blev en officiel forening, og der var 22 fremmødte til den første generalforsamling, hvor man også skulle planlægge lejren. På lejren var der dette år 30 arrangører.
Matendo fik en gammel drøm opfyldt sidst på året 1991, da de inviterede 5 medlemmer af Darajas dansegruppe, Jadi (rødder), til Danmark i 5 uger. Gruppen besøgte dansegrupper i hele landet, og besøget var en stor succes. Janie skriver i medlemsbladet: "Det var lidt sjovt at se de mennesker, som man har kendt igennem de sidste 10 år, sidde der i jakkesæt og slips og være helt målløse". Og Edwardi skriver: "By them last thanks and them last bye bye, them face and eyes was full of happiness".

I 1992 var der inviteret et rockband som surprise til vinterkuchezaens fest lørdag aften! Luna beskriver eksperimentet: "Det forplantede sig som et stille chok i folk…. Bandet havde desværre ikke fra vores side fået en tidsfrist, så de blev stædigt ved. Det udviklede sig desværre lidt pinagtigt til sidst".

I 1993 blev der afholdt den store festival, Images of Africa i de største byer i Danmark. Lisbeth Nungu skriver i den forbindelse et indlæg i Matendobladet med nogle ord, der rammer hovedet på sømmet: "Tænk på, at der i Danmark stadig findes – formodentlig en del- mennesker, som enten har lært eller bilder sig ind, at de ikke kan synge og danse, og derfor ikke mener, de har ret, og da slet ikke lyst, til det. Jeg ville nok sandsynligvis give dem ret, hvis de prøvede, men det er jo netop det sørgelige ved det, det med dansen og sangen er ikke længere en naturlig del af mange danskeres hverdag- bortset fra at vi alle nødigt ville undvære muligheden for at lytte til det. Den med udøvelsen af den slags overlader vi til 'eksperter' og overser, at der i selve udøvelsen er en magi, der gavner os på både sjæl og krop."

Det var alt fra arkivet for denne gang.

Venlige hilsener og på snarligt gensyn.
På vegne af Utamaduni Archive,
Shoma

Tilmeld dig på:
www.afrikanskdans.dk

Frivillig i Ghana

Vil du på eventyr? Rejs ud i verden - Gør en forskel.

1. September 2013 er næsten fyldt op. Pris 14.800 kr.
15. Januar, evt. 1.maj, 1.september 2014 i 3 måneder
ANTAL PLADSER: 12
PRIS: 15.800 kr. for 3 måneder med kost og logi, vejledning før, under og efter.

Har du lyst til at komme til Afrika, er Ghana et godt valg. Det er det fredeligste land i Afrika, kendt for sin venlighed, humor, engelske tale og demokrati - og naturligvis hede temperaturer og hede rytmer!

- I vores projekt får du muligheden for at hjælpe, støtte og udvikle lokalsamfund i Ghana med dit helt personlige præg.
- Det foregår på vores sted i Nungua, lige ud til Atlanterhavet i Accra og i landsbyen Abrani i Voltarregionen.
- I Nungua kan du deltage i aktiviteter for børn/unge/voksne fra lokalområdet.
- I Abrani kan du være støtte i sundhedsklinik/jordmoderklinik/ i børnehave/skole.
- I Accra kan du støtte dansegruppen Folkloric Selamta med PR, arrangementer etc.
- Alle 3 steder er det muligt selv at komme med forslag til projekter, du synes, du har kompetencer til og interesse for.
- Alle 3 steder kan du lave lokalradio/ lave miljøarbejde/ organisere renovation/ se om der er mulighed for fairtrade-projekter/ medbringe computere herhjemmefra og undervise i IT-brug og meget mere.
- Alle projekterne laves i samarbejde med de lokale og med projektledere derfra.
- Du kan modtage undervisning i dans og trommespil mod betaling.

Vi er meget åbne over for dine ønsker og kompetencer i dit frivillige arbejde i Ghana, vi vil gøre vores bedste for, at du får udlevet dine drømme og passioner på vores projekt, men det er også meget vigtigt, at de projekter, vi laver, har mulighed for at fortsætte, når I tager hjem.
Overskuddet fra jeres indbetalinger går til projekterne.

Kontakt:
Elisabeth Lange tlf: 61681341 el. Kirsten Baltesen tlf: 20185577
Mail: info@afrikanskdans.dk el. kbaltesen@hotmail.com
Find os på facebook “Frivillig i Ghana”.

Mlalahasi's årsskrivelse

Det talentløse talentshow X-factor buldrer derud af igen, og der er ingen ende på succesen. Med auditions rundt omkring i landet, ser vi nu en ny udvalgt skare af potentielle danskere med X-factorgenet. Danskere, som er med til at skabe fredagsunderholdning for hele familien Danmark igennem 2013. Hele showet er så gribende, at selv den mest hårdnakkede fornægter af denne form for underholdning, alligevel skeler over til fladskærmen, når den resterende del af familien lader sig underholde.
I 2008 ved audition i Horsens forsøgte Utamadunigruppen

sig, om de havde talent med den 18-årige pyton "Mulinga" ("den der går i ring"). Med tre og et halvt minut på scenen skulle det afgøres. Danserne vred sig i slangedansen til pulserende rytmer, så strudsefjerene på armene hvirvlede rundt som en nytårssol. Trommerne buldrede med de mest øvede trommeslagere i Danmark og den 5 meter lange og 50 kg tunge Mulinga blev svinget rundt, som under en stokkekampdans på Bali. Afgørelsen var resolut hjemsendelse med ordene "et højskolehold" altså talentløst– ikke originalt nok. Mr. X havde ret. Utamadunimiljøet har aldrig søgt efter at være originalt, men derimod om at være kulturbærende i formidling af afrikansk musik og dans i Danmark. Med mere end 30 års erfaring i Ramten Skov er det endnu en gang en præstation af format, med det der er kernen i Utamadunimiljøet – en overvældende grad af frivillighed, hjælpsomhed, uselviskhed og øje for ulighed og ikke mindst en demokratisk øvelse i fællesskabsbeslutning. Og så ellers en masse sang & dans og netværk til Afrika.

Utamadunimiljøet og Grenå Produktionsskole har stået sammen i snart 25 år om renovering og netværk til Sukumaerne i Tanzania. Besøget sidste år af Busu Nyumbani og Simon Ndukeji fra Sukumaland er et godt bevis på samarbejdet.

Når der i dag snakkes Afrika, er der sket et stort skred igennem de sidste 15 – 20 år. Afrika er ikke kun et kontinent med 52 forskellige lande – Afrika løser selv mange af sine store opgaver igennem samarbejde landene imellem. Den afrikanske enhedsorganisation OAU arbejder som et FN-organ med løsning af mange konflikter på kontinentet, det være sig flygtninge som fredsbevarende styrker. Det har været fantastisk at følge udviklingen i Tanzania i snart 35 år – fra étparti-system til flere partier, og et land hvor nu alle de større byer er forbundet med kommunikation og asfalterede veje. På min sidste tur til Sukumaland i oktober 2012 var jeg sammen med gode folk fra Randers Ulandsværksted og Lions

Club Grenå. Vores opgave bestod bl.a. i at få installeret Vestre Fængsels gamle Siemens røntgenanlæg på Distriktshospitalet i Misungwi.

Vi har fra Produktionsskolen i Grenå haft 5 stk. containerforsendelser til Tanzania, og i december måned lykkedes det os, med økonomisk hjælp fra Lions Klub Grenå, at få sendt en renoveret Landrover 110 Defenders til Bujora Kulturcenter.

Vores Utamaduni Kulturforenings gæster fra Tanzania Busu og Simon underviste på Produktionsskolen efter vores 30 års jubilæumslejr i Ramten Skov. Simon underviste i batik, og Busu fik sammen med 5 elever ny-tækket vores Iduku-hytte i skoven.
Vi modtog i 2013 fra Mellemfolkeligt Samvirke (Genbrug til Syd) økonomisk hjælp til forsendelse af udstyr samt materialer til renovering og transport i forbindelse med indsamling af udstyr.
Sidste år rejste vi, 10 elever og 2 lærere fra Produktionsskolen, på et 5 ugers praktikophold til Håndværkerskolen på Bujora. Vi havde i forvejen sendt en container dertil med snedkerimaskiner, smedeudstyr, computer, symaskiner og landbrugsudstyr. I 5 uger blev der knoklet med de unge fra Bujora med opsætning af maskiner og indkøring.

Foreningen "Ifakaras venner i Danmark" hjalp vi med at pakke en container med 262 computere og skolemøbler til skoler i Kilombero og Mahenge distrikter i det sydlige Tanzania. Der er stor interesse på gymnasieskolerne i Tanzania for at lære om brugen af computer. Internettet giver en stor frihed til at kunne lære om verdenen udenfor Tanzania og skabe netværk, indhente informationer osv. til gavn for udviklingen.
Nyota Ngo'en i Misungwi fik tilsendt en 40 fods container med hospitalsudstyr og 100 stk. computere til fordeling i distriktet. Distriktshospitalet i Misungwi og mindre sundhedscentre i distriktet var modtagere af udstyret. Containeren bliver nu brugt af Nyota-folkene som lager. Bujora Kulturcenter var hovedmodtager af en 40 fods container med bl.a. røntgenanlæg nedtaget fra Vestre Fængsel. Sammen med Randers Ulandsværksted att. Gert Rasmussen rejste vi ned til Misungwi Distriktshospital i oktober måned for at installere røntgenudstyret. Det første anlæg udenfor regionshospitalet i Mwanza. Både Nyanguge og Kisesa sundhedscenter fik hospitalsudstyr ved den lejlighed.
I containeren var der også 100 skolemøbler til Bujoras nye undervisningsafdeling. Den store 40 fods container bliver nu brugt efter ønske, som opbevaringslager til majs og bønner, til de (nu) 180 elever på håndværkerskolen.

Nyota Ngo'en i Misungwi har været behjælpelig med indrejsetilladelsen til en 20 fods container til Maponyamaswa, (dem der skifter stråtaget ud med blikplader) en aktiv landbrugsgruppe i Kolomiji, som har modtaget renoveret landbrugsudstyr fra Grenå. I denne forsendelse er der 80 computere til fordeling imellem skoler i Nyanguge og Misungwi. Containeren skal bruges som værksted og lager i Kolomijo.
Bujora-centeret har længe bedt om vores hjælp til et transportmiddel, da centeret ikke selv har kørselsfaciliteter til de mange opgaver. Vi fik doneret en Landrover 110 Defenders (tidligere EU Albanien og kun kørt 190.000 km.), som vi

Vester fængsels røntgenapparat, opstillet på Misungwi distriktshospital.

fik sat fint i stand. Køretøjet er pt. ved at blive indklareret i Dar Es Salaam af den katolske kirke. Alle religiøse institutioner i Tanzania kan få både moms- og toldskattefritagelse ved import af varer til udviklingsopgaver.
Hønseri-projektet hos Martina i Kisesa (vores sommerlejrlærer 2012) er stødt ind i en snak i Buyegu-gruppen, om bestanden skal baseres på den lokale kyllingerace eller de mere sårbare kyllinger fra de store opdræt. Midlerne fra U-kassen er blevet brugt til indkøb af hønsetråd mv.
X-factoren er også kommet til Tanzania. Lokalet med TV i landsbyen Nyanguge er nu også fyldt godt op fredag aften, hvor programmet vises. I Danmark kan programmet få os til at slappe lidt af ovenpå en lang uge - mon ikke også det er sådan i Nyanguge/Tanzania.

De bedste hilsner fra
Knud Erik Asak (Mlalahasi)

Året 2012 til Tanzania:

- skrevet 1283 mails
- modtaget 1189 mails
- sendt 1830 sms'er
- modtaget 1287 sms'er
- sendt 400 m3 renoveret udstyr

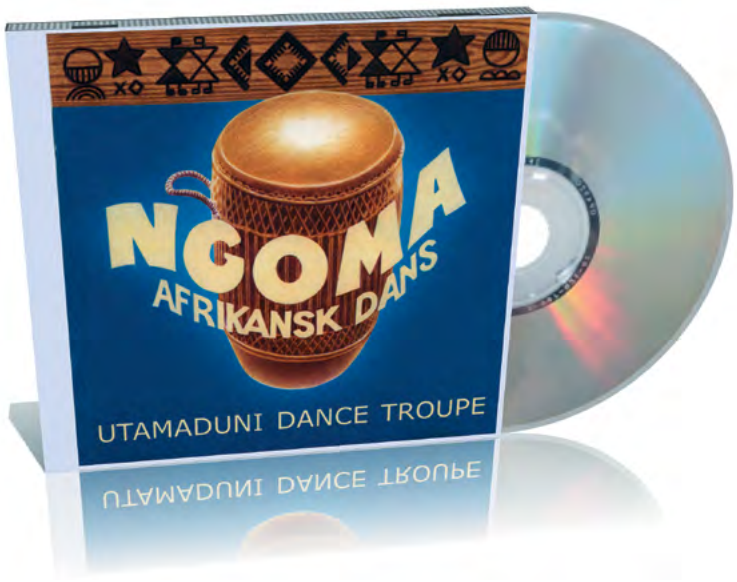

Utamaduni Dance Troupe: NGOMA - Afrikansk dans

Nu kan du igen købe Utamadunigruppens CD, som er blevet trykt i 3. oplag.
Køb den på dansegruppens hjemmeside: www.utamaduni.dk/dance
eller i Galleri Lone Hedegaard, Gl. Munklegade 21, 8000 C.
eller i dukaen på lejren.

Sogotadans på Utamadunilejren 2012

Video af Mads Mchele Bischoff

Klik på billedet herunder for at få vist et videoklip fra lejren sidste år. For at se videoen skal du acceptere den boks der popper op. (Videoen streames fra internet, så du skal være online for at det virker!).

Folkloric Selamta til Danmark 2013

Vi forventer, at den ghanesiske dansegruppe, som succesfuldt var
på Utamadunilejr 2011, igen kommer på besøg i Danmark og på Utamadunilejren.
De kommer fra ca. 15. juli til ca. 5 september 2013.
Har du brug for dem i nogen sammenhæng, så kom meget gerne med tilbud til os.

Se efter workshop og arrangementer på: www.afrikanskdans.dk
Facebook Folkloric Selamta Cultural Center og Elisabeth Lange

Henvendelse til Elisabeth Lange,
info@afrikanskdans.dk, 61681341
www.selamta.dk

Mettes historier fra de varme lande

Vi starter dramatisk ud:

REBELLERNE KOMMER !

Det var den besked, jeg fik pr. telefon fra flere venner sent en aften i sidste uge: ”Luk de store døre, sluk alle lysene og vær helt, helt stille”.

Nå – så kommer de endelig de rebeller, de har snakket om og advaret om alle vegne i de sidste 20 år. Jeg råbte beskeden videre til jordemor Marlene i det andet hus her på grunden. Og så barrikaderede jeg mig ellers i mit badeværelse og satte mobilen på lydløs. Aldrig har natten været så stille – ingen diskomusik, ingen latter, ikke engang hundene turde gø.

Næste morgen fik jeg så stykket en forklaring sammen. En mindre røverbande havde røvet banken i den lidt større by 7 km herfra. Militærpolitiet havde skudt 2 af røverne. Derefter var de overlevende røvere racet i deres bil til vores lille landsby, havde her hurtigt begået indbrud i en enkelt butik og var så kørt ad stranden og videre ud i bushen, hvor de forsvandt.

Et sted i Kafountine var der samtidig sket noget andet: En lidt skør hvid mand havde haft gang i et kæmpe drukparty med mange venner i flere farver, da de fik beskeden om ”rebellerne”. Han havde så taget sit skydevåben frem, (hvordan han så har kunnet få fat i sådan et), sat det for panden og råbt: ”Hvis rebellerne virkelig kommer, så skyder jeg dem sådan her”. Og så havde han trykket af. Desværre var hans skyder ladt. En fatal misforståelse…. man sku’ tro historien var løgn, men den blev bekræftet af rigtig mange vidner.

Så nu er det, jeg tænker: ”Hvad mon medierne i vores del af verden får ud af det her?”

Sidst (for 15 år siden) da der var røveri her, blev det til: ”Borgerkrig i Senegal- rebellerne er på spil igen”.

Nu lyder det måske: ”Borgerkrig igen! Rebellerne i Senegal er nu begyndt systematisk at udrydde alle de hvide”.

Måske er det bare almen sprogforbistring. Når politiet her kaldes ”militæret” og de kriminelle altid kaldes ”rebeller”, så er det måske klart, at verdenspressen kan få det hele galt i halsen.

NÅR DER GÅR GED I DET

Ellers er det ikke mange tyverier, vi hører om her i de små landsbyer på det tørre land, og da slet ikke i stenalderlandsbyerne på øerne i mangroven. Alle kender jo alle og skal leve sammen til daglig.

Men lidt sladder og lidt jalouxi er der da altid som alle andre små steder her på jorden, hvor folk mest overlever på hinandens daglige nåde og aldrig svigtende invitationer til at dele et måltid mad. Da man altid kan lugte HVOR der bliver lavet mad (friture!), er det nok for de sultne bare at holde sig til lige i nærheden, så bliver de uvægerligt inviteret til at spise med, så snart maden er færdig og serveret i store blikfade. ”Maden er færdig! Velkommen og værs’go!

Tilbage til gedehistorien: I nabolandsbyen Albadar, der er kendt for sin frugtbarhed og folks samarbejde om deres hovedindkomst (dyrkning og salg af appelsiner, grapefrugter, cashew-nødder osv.), var der således en mand ved navn Ali, der efterhånden blev noget jaloux på sin gode genbo Demba, der både havde en pæn og velfungerende knallert, en køn, arbejdsom og velfungerende kone og en ged, der hvert år nedkom med adskillige kid, der gav godt med kød til højtiderne.

Ali var den ældste i sin familie og derfor den hovedansvarlige for hele familiens forsørgelse, og han havde bare en flok dovne brødre, og en mor der dagligt højlydt krævede RIS til familiens underhold.

Ali var desværre arbejdsløs og derfor godt træt af det hele – især irriterede det ham, når Demba gang på gang inviterede på ris med gedekød.

En dag kunne Ali ikke stå for fristelsen, han stjal Dembas ged, og fik i al hemmelighed, (forstå det, hvem der kan!) transporteret den til vores landsby Abene, hvor der lige overfor vores grusvej residerer en lille venlig gedeslagter. For selvfølgelig kunne Ali ikke selv slagte og spise geden. Når slagteren har købt en ged, skærer han halsen over på den og hakker den simpelthen rub og stub i små firkantede stykker med sin machete- så meget for slagterfaget her ! Skindet sælges til musikinstrumenter - tromme eller kora. Så rister han stykkerne en halv times tid over en sagte ild på en rist og tilsætter godt med peber, chili og ”jumbo-tern” (mono-natrium glutamat, palmeolie, salt og karamelfarve). Har man gode tænder, kan man gnave sig igennem det - ellers kan det koges en timestid og smager derefter ganske fortrinligt for ikke at sige helt fantastisk. Gederne lever ligesom køerne og grisene et frit og skønt liv og finder alt det bedste foder i den frie natur.

En dag viste jeg i øvrigt gedeslagteren, at der var noget, der hed mørbrad - og at jeg gerne ville købe dem til dobbelt pris hver gang han havde fået en ged til slagtning. Det var en åbenbaring for ham at udskille mørbrader med sin lille kniv for derefter at få dobbelt betaling for dem. Og jeg var glad. Ikke mindst fordi jeg nu har fået en køn og velfungerende FRYSER- og elektriciteten slår nu kun fra et par timer ad gangen ind imellem. Og jeg slap for bensplinter og træsplinter fra huggeblokken i mit kød.
Nå, tilbage til historien. Vores lille gedeslagter købte intetanende den stjålte ged - tyven Ali forsvandt derefter med pengene samt en sort, sort samvittighed. Geden blev tøjret i butikken mens slagteren sleb sin machete og tændte op for trækullene. I mellemtiden havde Demba selvfølgelig opdaget, at hans ged var væk. Geder forsvinder ikke bare. Han tager derfor sin knallert og kører først rundt i sin egen landsby og leder efter sin ged. Dernæst leder han i nabolandsbyen, og så kommer han til vores landsby. Da han kører forbi gedeslagteren, kan geden kende lyden af hans knallert og giver sig derfor til at bræge-skrige af fuld hals med det resultat, at Demba - der jo også genkender sin egen geds brægen - selvfølgelig standser sin knallert og en - i sidste øjeblik - vidunderlig genforening finder sted, hvor ikke et øje er tørt. Geden kommer derefter op på ryggen af Demba, der kører hjem på sin knallert med den og alle er glade på nær den lille slagter, der til gengæld har lært at spørge lidt mere til gedens tilhørsforhold, når han ikke kender sælgeren.

HJEMMEFØDSEL I KONTRASTFARVERNE SORT OG HVIDT

Jordemor Marlene strandede en uge i Frankfurt på vej hertil (en helt anden historie), og skal derfor hjem en uge senere end sin søster Tina og sin mand Lars. Begge har gjort et stort indtryk her som henholdsvis psykolog/lærer og som murer… (helt andre historier).
Derfor når Marlene lige præcis at være med, da naboens datter Titi skal føde sit første barn. Marlene og jeg har i mellemtiden været rundt i alle de små landsbyer, i den større by i nærheden og på en af øerne i mangroven for at besøge alle jordemødrene og se "fødeafdelingerne". På nær 2 steder var der næsten intet - jo, måske et skab fyldt med rod, der aldrig bruges - det er donationer fra velmenende Tubabber (hvide), som jordemødrene

Fødeafdelingens vask. Hygiejne er de fleste steder en by i Rusland!

ikke aner hvad de skal stille op med - altså donationerne!
En jordemor her er som regel en tudse-gammel kvinde, der kommanderer de fødende ned på ryggen - "Spred så benene, hold kæft og pres". Går det for langsomt eller piver den fødende, får hun et rap, evt. med en kæp.
Vil hun slet ikke makke ret, så hopper man nærmest på hendes mave til barnet kommer ud - den stakkels unge kommer sikkert ud drevet af simpel dødsangst.
Titi har ikke været til nogen "normale" undersøgelser. Hun har derimod været hos en klog kone, der mod 3 dagslønninger har banket hende lidt på nyrerne og masseret hende mave - en behandling, der tog 10 minutter. Og så har Titi og hendes mor været på et hypermoderne sygehus og betalt en mindre formue for på forhånd at få barnets køn at vide (ja, jeg ved heller ikke hvad de skulle bruge det til).
De fik, efter at have betalt, at vide, at Titi ventede en pige. Selvfølgelig er barnet, da det endelig kommer ud - en dreng! Og sådan går så meget god energi og penge her tabt på ingenting…god energi og masser af penge lige ud af vinduet!
Det er ikke svært at overtale Titi til en hjemmefødsel, da hun ser alt det udstyr, Marlene har medbragt. Alene stetoskopet, hvor Marlene bare ved at lytte Titi på maven, kan forsikre hende om, at: "Babyen har det fantastisk godt" - er jo ren magi.
Og så er tilliden til os "tubabber" her jo enorm. Desværre overtager de derfor også ukritisk mange af vores aller værste fejltagelser.
Marlene og jeg (der er jordemoderens hjælper) begiver os ned til nabohuset og lejrer os hyggeligt i en kæmpe dobbeltseng med strikketøj og kaffe. I fodenden sidder Titis gamle tante, der er på besøg i netop denne anledning. Hun smiler og mimrer, og da vi først har fået forklaret hende, at Titi IKKE skal ligge stille på ryggen, at Titi GERNE må sige lyde og også gå rundt som det passer hende, og at tanten IKKE skal sige "pres" til Titi hele tiden, så går det ganske udmærket og hyggeligt alt sammen. Huset er helt forseglet imens med en kvindelig vagtpost. Der går 5-6 mand og arbejder udenfor. Det er ikke for kvindernes skyld, men kun for mændenes. Får de bare et enkelt glimt af en fødende kvinde, kan det være skæbnesvangert, ja ofte dødeligt farligt for dem.

Et problem er dog, at Titis mor, der er den eneste, der kan oversætte, er bange for blod, og benytter enhver lejlighed til at forsvinde fra begivenhederne centrum.

Gammeltanten, som vi døber Moster, prøver nu noget nyt - at nusse hyggeligt om den fødende. Marlene er en uovertruffen jordmor - bortset fra ca. en gang i timen at forsikre om, at babyen trives, så ligger hun bare og smiler huldsaligt til Titi.

Hver gang Titi har en ve, hvisler hun noget, der lyder som: ”Why, why, why”. Men det går også fint uden ord at forstå, at hun gerne vil masseres på lænden og bore hovedet ind i min mave imens veen ruller hen over hende.
Formiddagen går. Med hjælp fra en oversætter får gammeltanten Moster forklaret os, at hun aldrig nogensinde har set nogen jordmødre behandle en fødende så venligt. Vi skælder jo ikke ud og slår slet ikke på Titi!
Tiden går også med igen og igen at finde og derefter igen og igen at binde den lille amulet fast, som Titi skal have på højre lilletå for at sikre hende en let og hurtig fødsel.

Senere ankommer jordmoderen fra nabolandsbyen- kun for hyggens og nysgerrighedens skyld - det er endnu en gammel tante, der også gerne vil have Titi om på ryggen og holde kæft. Marlene velkommer hende overstrømmende og får forklaret, at det i dag er os to tubabber, der bestemmer.
Så Tante 2 slår sig også ned i fodenden og kigger forundret på det, vi foretager os. Som er at hygge, være stille og stå til rådighed for hvad som helst Titi ønsker: Brække sig, tørres på panden, masseres, trille rundt på gulvet, hvisle: ”Why, why, why” eller holdes på lænden mens hun banker hænderne i kommoden eller i sit højre lår. Imellem veerne hyggesnakker vi alle sammen på ca. 5 sprog inkl. krops.
Anettes teenagedatter Ida kommer nu alfeagtigt dansende ind i rummet, som hun gør det hver eneste dag for at låne et kig i Titis store helspejl- udelukkende for at tjekke hvilke forandringer, der måske måtte være sket hendes ydre i nattens løb, som hun IKKE kan se i vores lille håndspejl.
Ida slår sig også ned i kæmpesengen og får lov til at holde Titis hænder og massere hende. De næste timer får Ida sig så en oplevelse for livet - af selve livets begyndelse.
Jeg tænker på forskellen fra det smalle fødeleje på den beskidte klinik og den vidunderlige kæmpeseng, hvor vi nu er 3 tubabber, der betjener Titi fra alle sider samt incl. Titis mor, nu i alt 3 sorte tanter, der mimrer hyggeligt i fodenden.
Så står en springflod af fostervand ind over Marlene og langt op ad væggen. Marlene må derefter skifte til tørt tøj og ser nu ubetalelig morsom ud i en slags natdragt i lyseblåt og med flæser.

Nu får Titis mor travlt: Titi skal drikke et glas vand, hvori der er kommet aske som Imamen har læst bønner over. Ellers kommer barnet simpelthen ikke ud ! Det ved vi fra besøg på de tomme fødeklinikker, hvor det jordmødrene gjorde mest ud af, var at fortælle os, at de skam HAVDE dette askevand klar. ALTID! Jeg håber og tror, at ph-værdien er så høj, at der ikke kan leve bakterier. Det er jo askevand, der bruges til sæbelud.
Barnet er på vej. Marlene er nu mellem Titis ben, og jeg er klar til at holde øje med babyen, når den kommer op på Titis mave. NU er det så rigtig vigtigt, at Titis mor er klar til at oversætte - f.eks: ”Gisp nu, ikke presse endnu”, så Titi med Marlenes hjælp kan liste babyen ud uden at noget revner.
Ved en dansk fødsel ville der nu brede sig en andagtsfuld tavshed omkring den fødende……..
Meeen nej: Da det første krølhår af barnets hoved kan ses, galer alle 3 tanter samtidig op som vanvittige: ”PRES, PRES, PRES!”
Marlene og jeg reagerer helt synkront: ”TYST NU!” – med store håndbevægelser mod tanterne - ikke til at misforstå… tror vi da!
Tanterne tænker derimod, at nu er de skøre tubabber da endelig kommet til fornuft og gør som man SKAL gøre ved en fødsel. Titis mor holder straks Titi fast for munden, så der knap kan komme luft ind, de 2 andre tanter giver hende hver et ordentlig rap over benene og siger: Hold kæft!”, mens de alle 3 galer endnu højere i kor: ”PRES, PRES, PRES!“
Ungen kommer ud med ekspresfart og selvfølgelig skal Titi derfor sys bagefter.
Her ville det også være fint med oversættelse, men Titis mor er tabt for omverdenen nu udenfor med sin mobiltelefon. ”HUN er født nu”….Hvorefter Marlene løfter babyen op fra Titis mave, så de alle kan se hans nydelige lille tissemand……
Så meget for dyre scanninger på de store hospitaler!

Lige nu foretrækker Titi at ligge på gulvet- amuletten om lilletåen er på plads og Marlene drikker jordemorkaffe mens hun tager en halv lotusstilling for afvekslingens skyld.

Denne baby får straks bryst- kun fordi Marlene og jeg er der. Men hver gang vi LIGE går ud for at drikke en kop kaffe eller ryge en smøg, har tanterne pakket ungen ind i

8 lag stof og lagt den uformelige bylt væk i det fjerneste hjørne af rummet.
Og så kommer vi tilbage og pakker den selvfølgelig ud igen og lægger den til brystet igen så mælken kan løbe til, suttereflekserne stimuleres og Titis livmor kan trække sig sammen for at undgå blødning. Og mor og barn i øvrigt lære hinanden at kende.

LUFT ER FARLIG FOR BABYER!
Der er dæmoner og troldom i luften. De nyfødte skal beskyttes og derfor bliver de pakket så grundigt ind, at jeg har haft flere forældre i min "konsultation" med babyer, der havde "feber" - der altså forsvandt, når jeg først havde pakket ungen ud - ofte af mange lag nylonstof!
Måske er meningen bare – foreslår Marlene - at ungerne bliver så varme og sløve, at de bare sover og ikke så tit kræver mad. Nemt …og farligt!
Når jeg spørger folk her, hvad det er, der gør, at spædbørn vokser, er det kun halvdelen, der svarer, at det er mælken, resten ved det ikke eller har aldrig tænkt over det før. Ak ja. Hvordan skal man også vide noget, hvis ingen har fortalt en det. Og hvad nytte er det til at lære at læse og skrive når det indtil sidste år ikke har været til at opdrive en bog i landsbyerne. I år er der dog kommet et bibliotek.
I går var der så barnedåb hos naboen. Barnet er kristent, men hele Titis familie er muslimer!
Den fraværende unge far, der stadig er i Dakar, er kristen, derfor….
Barnet får bl.a. navnene Tom og Lars. Tom efter Titis mors afdøde danske mand Tom, og Lars efter Marlenes mand. Da alle var sikre på, at det var en pige skulle hun have heddet Mette Marlene. Det havde ellers været et flot navn! Nu ender han – som alle med flere navne - op med en forkortelse af navnene – i dette tilfælde "Tombola". Men det er vel også OK, når folk omkring ham faktisk har døbenavne som f.eks: Karamba, Oseman, Cirka, Numse,Yankibar og Fanta.
Ved barnedåben blev han raget skaldet. Det er nødvendigt, da al energien ellers går ud i håret og barnet ikke tager på i vægt. Det har da også virket, for her 14 dage efter har han taget på og ser sund og rask ud.

NÅR MAN IKKE KAN FÅ LOV TIL AT BETALE
Fatou er en lille spinkel, men bomstærk kvinde, der har bygget et sted op langt ude af stranden. Faktisk nabo til den grund, jeg havde i sin tid, lige op ad Atlanterhavet.
Da jeg flyttede ind der for 16-17 år siden, var der slet ingen naboer- men et år var der pludselig bygget noget.
Da jeg gik gennem mørket ad stranden for at hilse på de nye naboer mødte jeg først 4 kæmpestore pelikaner, dernæst 7-8 hunde og 3 får, og endelig Fatou selv. Vi blev hurtigt perlevenner- jeg ladede bl.a. telefon op via hendes solceller og hun fik malariamedicin af mig.
Hvordan Fatou egentlig overlever, er mig en stadig gåde. Hun har godt nok et skilt med både "rum" og "restaurant" hængende ved indgangen fra stranden, og der er også 7-8 mere eller mindre færdige rum at leje ud, men den eneste lejer gennem alle årene er faktisk Gamle Robert (80 år næste år) fra Holland, der kommer hvert år og lejer sig ind hos Fatou 4-5 måneder med mad og tøjvask inkluderet. Robert bor i kærlig samdrægtighed sammen med sin lige så gamle kone i Holland resten af året. Om vinteren tager de begge- som regel uafhængigt af hinanden - til Abene. Konen har i mange år haft en ung elsker, som hun bor sammen med her. Men det er en hel anden historie!
Fatou har 2 unge piger boende, og har for nogen år siden også adopteret lille Ester, der er vokset op barfodet og vildtløbende med hvalpene som de eneste legekammarater. En tornado og et livsstykke! Nu hænger der igen en anden(s) baby på Fatous ryg.
Fatou er fra en af de mindre stammer kaldet Sera. En Sera giver altid alting fra sig til venner og familie, samt til deres venner og familie - så det gør Fatou også…altid og til alle.
Der hænger tit en hel bande af luddovne rasta-fyre, der kaster sig over hendes mad og te. Fatou serverer og servicerer... løbende. Og hun er en af de få, der KAN lave rigtig god og helt anden mad end de 2 eneste daglige retter her: Ris og fisk samt fisk og ris, altid i friture-løgsovs (Lonely Planet karakteriserer Senegals køkken som: "Verdens værste").
Fatou sidder aldrig selv ned, hun farer rundt som et lille lyn og tryller med fade og skåle.
Men kan man få lov til at betale for mad eller kaffe i Fatous restaurant? NEJ! Fatou bliver virkelig, virkelig rasende, såret og skuffet! Tricks som at stoppe pengene i lommen på hende og derefter løbe sin vej, duer heller ikke, for hun løber stærkere end os - også med en baby på ryggen.
Vores venner kan heller ikke få lov til at betale. Der er ikke andet at gøre end at bede dem om at undlade at fortælle, at de kender os. Fremmede må nemlig gerne betale i Fatous restaurant.
Nu har vi langt om længe erkendt, at der simpelthen ikke er noget at gøre.
Når vi nu kommer på besøg og ved, at vi bliver inviteret på mad, som vi på ingen måde kan afslå, må vi forinden bryde hjernen for at finde på gaver i stedet: En kuffert, børnetøj, fyrfadslys, håndklæder, creme, malariamedicin, solcellelamper, køkkengrej osv.
Der er langt ud til Fatou, så af og til må vi hyre "en neger",

der så med en halv dagløn i lommen og kuffert eller kasser på hovedet hujer forbi sine venner på stranden og storpraler med, at nu rejser han altså til Danmark, farvel, farvel.
Fatou kommenterer aldrig med et ord vores gaver, det ville være meget uhøfligt, når man altså er en "Sera".

MESSE FOR MIN MOR
Min mor døde 2. december på sit plejehjem. Hun nåede at blive 99 ½ år.
Jeg skal ikke til Danmark, og de lokale katolske præster tilbyder derfor at afholde messer for hende- både i min forhave og også i kirken den næste søndag, hvor gudstjenesten bliver flyttet fra den nærliggende landsby og hertil alene på grund af min gamle mor.
Jeg finder lys og et par fotos af min mor frem. Det ene er til præsternes store glæde taget foran kirken til Frejs konfirmation. Så mindes vi og holder andagt. Det er på samme tid som min mor bliver begravet i Danmark. Jeg har sendt en mail, der skal læses op i kirken, hvor der også er en hilsen fra præsterne her til deres kollega i Danmark.
Præsterne sidder først i andægtig tavshed. En læser så et stykke af biblen (på lokalsprog). Vi tager så på dansk en sidste afsked og siger tak til min mor. Dernæst bryder præsterne ud i den mest fantastiske og forunderlige flerstemmige sang. Det er meget smukt og jeg kniber en tåre og føler min mors nærhed stærkt lige her. Hun var orgelspiller i kirken og elskede flerstemmig sang.
Bagefter er der stille lidt, og jeg spørger min sorte søn Demba (der er kristen): "Hvad skal der nu ske?"
"Nu vil de gerne have noget rødvin!"
Vi har en vældig hyggelig aften med præsterne med ikke en, men FEM flasker rødvin før de overstadige præster vandrer hjem i mørket.
Næste søndag er der messe i kirken, der er stopfyldt med folk i deres bedste og mest farvestrålende tøj. Koret synger og svajer til trommerne, præsten snakker volapyk pånær ordet Meta (min mors navn), der kommer igen 3-4 gange. Kollekten går rundt, småpenge indsamles og til sidst giver alle hinanden hånden.

NEDBRÆNDT NEGERLANDSBY
Ovenstående er "tandlægelatin" for en mund, hvor de fleste tænder kun er sorte stumper.
Sidste år kom tandlæge Lasse med familie herned i 3 uger, hvor han underviste Ousman i at give bedøvelse og penicilin samt trække tænder ud.
Vi fik indrettet en klinik med de instrumenter Lasse havde medbragt og gik i gang med at afhjælpe de omkringliggende landsbyers tandproblemer.
For 12 kr. pr. tand var der råd til løn til 4 mennesker (tandlæge + assistent samt 2 til at sælge biletter og sterilisere instrumenter), desuden udgifter betalt til en kasserer og kontaktperson til Danmark. Desuden tog tandlægen 2 dage pr. måned ud med gratis undervisning i forebyggelse på landsbyskolerne. Og så var der endda penge til overs til at støtte lokale projekter, f.eks. sundere mad i skolerne. Den sorte "tandlæge" Ousman er en af heldigvis mange, der tænker på sit folk før sig selv.
Der er ca. 60.000 mennesker i området med akut brug for tandlæger. Der var 1 (EN) tandlæge før Lasse og Ousman startede op sidste år. Tandlægen bor 2 timers rejse fra de små landsbyer og tager 35 kr. pr. tand.
Til sammenligning er en dagsløn - hvis man da har et arbejde- på mellem 15 og 50 kr. Hvis man da får lønnen udbetalt, hvilket desværre ikke altid lige kan lade sig gøre.
Man skulle tro, at der var plads til mindst 10 tandlæger her, men nej… Denne tandlæge (der også er korttidsuddannet af en fransk "Tubab") blev sørme jaloux! og prøvede på flere og meget ubehagelige måder at spænde ben for vores projekt.
Derfor ville jeg i år gøre noget for at vores tandklinik kunne komme op at stå igen –uden at nogen kunne spænde ben på grund af egne egoistiske interesser.

MØDE MED BORGMESTER, BYRÅD, SUNDHEDSMINISTER M.FL.
Jeg henvendte mig til Dr. Pampin, som for 20 år siden praktiserede som barfodslæge her. Jeg hjalp ham – med hjælp fra mange andre - til at få bygget en lille klinik med medicin, hylder, madras samt en cykel til patientbesøg - det er en hel anden historie, der strækker sig helt fra Senegal til Danmark og Tanzania og tilbage igen.
Nu er Mr. Pampin ansat i byrådet. Han havde allerede været på besøg her for at hjælpe mig, hentet en kopi af mit pas og skødet på grunden med det formål at give mig en attest på, at mit sted her er et "projekt-center" til gavn for landsbyerne, og dermed skattefrit i modsætning til de lokale små hoteller, der skal betale skat af deres gæster. På den måde kunne det også undgås, at de lokale gæsthuses ejere blev jaloux over mine mange "gæster".
Et møde blev arrangeret: Byråd, borgmester, formanden for sundhedsrådet- samt til min store overraskelse en hel flok mennesker fra "Pampin-association", en 5 år gammel forening, jeg aldrig havde hørt om før med 200 medlemmer i landsbyen. De GØR noget. Bl.a. havde de dagen før gjort rent i hele klinikken, hvilket vi selv havde set.
Foreningens formål er: "Sundhed, udvikling og miljø".
Marlene, Ousman og jeg tænkte: Hvor heldige kan vi være!
Vi havde et forrygende møde i min forhave. Jeg fortalte om mine projekter gennem tiderne: Symaskiner, skolemateriel,

sæbe, salve, lys, syltetøj, tørring af grøntsager og frugter, tøj, sko, medicin, udstyr, diabetesprojekt, barfodsklinik osv. Og at mit sted havde været vært for 3 hold optikere, tandlæge, lærere, håndværkere, sygeplejerske m.fl. og nu i år også en jordemor.
Jeg pointerede, at jeg var god til at skaffe ekspertice til landsbyen, og god til at samle ting sammen, der kan bruges her, og til at undervise, men at jeg ikke har store sponsorer eller pengebeløb.
Den sorte tandlæge Ousman fortalte derefter i detaljer om tandlægeprojektet sidste år og blev lovet 110% opbakning fra alle for fremtiden.
Marlene fortalte om sine planer for oprettelse af en jordmorskole med unge sorte studerende her.
Klapsalver til alle og skamros til mig: "Alle her kender dit navn og ved, hvad du har gjort gennem årene. Alle har hørt om Meta (den afrikanske udtale af mit navn) selv om de måske ikke personligt har mødt dig". Nå da!

HYLDEST TIL MIN NYLIGT AFDØDE MOR META
Vi (tubabber) beslutter lynhurtigt, at vi vil lave en forening kaldet "Meta association". Nu har vi jo en lokal organisation at samarbejde med, som faktisk tæller næsten 10% af landsbyens befolkning.
Hvad META står for, kan vi hurtigt finde ud af senere, feks. Midwifery, Education, Teeth-health og autarky (selvforsyning). Og så er navnet jo også en hyldest til min mor Meta, hun var dedikeret sygeplejerske. Meget passende.
Og alle i landsbyen vil vide, at META association, det er de tubabber, der bor hos Mette.
Mødet afsluttedes med kaffe, te, kager og lidt sang og dans samt en enkel bøn.
Nu afventer vi tubabber så spændt på at få følgende papirer: Mit bevis på, at mit sted er et "projekt-sted" og ikke et alm. hotel, papirer om Pampin associationen og deres virke gennem tiderne, samt et papir om, at deres og vores organisation nu officielt samarbejder, så alle vores gode ideer først godkendes af både dem, borgmesteren og sundhedsministeren før vi kaster os ud i nogen projekter.

Vi klapper i vores små hænder. Sikke et godt møde, sikke en skøn kommunikation, hvor alle er enige om, hvad det hele går ud på!
Og nu kan både den hvide og den sorte tandlæge få lov at arbejde i fred uden af blive forstyrret af jaloux konkurrenter, der er ligeglade med folks helbredstilstand, men bare vil tjene penge til selv selv.
Vi har nu hele byen bag os!

Kvinderne får de tomme malingsspande, vi kan undvære – til at bære vand til deres grønsagsmarker. De kvitterer med en dans.

Vi får dagen efter besøg af Dr. Pampin. Han medbringer nogen meget fine papirer, hvor der står: "META association" øverst. Vi siger mange tak. Der er ikke lige en oversætter i nærheden, og da vi dagen efter får oversat papirerne fra fransk, står der blandt opremsning af meget andet udstyr med priser følgende:

- 10 trillebøre
- 10 store spande
- 10 mindre spande
- 10 skovle
- 1 ambulance
- 1 tandlægeklinik

Marlene og jeg kigger på hinanden og tænker: "God dag mand økseskaft".
Vi har begge et billede på nethinden af jordmødre, der skovler ungerne ud i spande og derefter triller rundt ovre på fødeklinikken med fint indpakkede nyfødte i praktiske trillebøre.

En dag i ganske nær fremtid vil jeg få Dr. Lampin Pampin til at forklare mig meningen med det hele…..
In sha'Allah (om Gud vil).

Min lille privatklinik her i forhaven går også rigtig godt, her er mest malaria, men også tandpiner, tinitus, unge mænd, hvis penis skrumper og svulmer og udsender mærkelige væsker til deres store skræk. Brandsår, snitsår, brækkede lemmer, barnløse kvinder, struma, hold i nakken, grå stær, tandbylder, masser af forstoppelser (verdens værste køkken!), diareer og meget andet, så jeg keder mig aldrig. Men jeg holder nu alligevel mest af hjemmefødslerne.

Kærlig hilsen Mette

Mette og Hans på flodtur....

Et lille efterskrift....

Kære Uta-venner

Det er midt i februar og jeg er i Senegal på 3. måned nu.
Mange venner har allerede været her, bla. Uffe (kultur), Majid (bazar), Heinz (børnetelt), den svenske danser Kerstin og Johanne (barnebarn af Henny fra Dukaen).
Her har også været 2 studerende og lavet diabetesprojekt i de små landsbyer, en lærer, en sygeplejerske og en jordemor.
Venner fra 1.hjælpsteltet har på hospitaler og hospicer i Danmark samlet ting og sager, og U-kassen har bidraget med penge til malariamedicin og akuthjælp.
Man kan vel sige, at jeg her i min forhave i den lille fiskerlandsby Abene har lavet en filial af lejrens førstehjælpstelt – udvidet med malariamedicin, penicilin og sygrej til sår.

Tak til dem, der har støttet noget med penge eller udstyr. Og tak til Utamadunis U-kasse. Pengene er gået til indkøb af diverse medicin i Danmark, til 2 slags malariamedicin (ca. 200 kure) i Senegal samt indtil videre til 3 akuttilfælde, hvor folk ville blive invaliderede uden pengehjælp: 2 brækkede lemmer, samt operation til en mand, blind på det ene øje og med grå stær på det andet.

Kærlig hilsen Mette
(regnskabsgruppe og bestyrelse)

Homage til Kirsten

Der var rapperen fra Ramten, der bare ku blive ved
med at freestyle rappe, så gæsterne sked

i bukserne af grin over mærkelige rim
der hang sammen som tændstikker limet med lim.

Hver gang hun fik en tanke, kom den ud som et ord
og tankerne var mange, hendes hjerne den var stor.

Hun rappede om piger og hun rappede om mænd,
om skruetvinger, salver og sin mosters porcelæn.

Det flød fuldstændig ubesværet ud af hendes mund,
som skidt fra spædekalve losset ud i Øresund.

Jeg hørte hende en aften, jeg var træt og sku' i telt
hendes rappen på en barstol – det var topprofessionelt.

"Hun skal rappe på tequila," var min tanke nummer ét,
kom i baren nu på onsdag, er du svedt, hvor det bliver fedt.

Du kan underholde alle, mens de drikker hjernen ud,
jeg serverer, mens du snakker, det kan kun give overskud.

Klokken elleve, da vi åbnede for shots og sodavand,
var min stjerne pist forduftet, havde hun fundet sig en mand?

Der var kaos, der var larm og der var mennesker én masse
så hvor fanden var du henne, fór du vild på lejrens das?

Kære Kirsten, næste år så skal du komme onsdag nat,
hvis du ikke møder op med rap og rul, så får jeg spat.

Kære Kirsten, næste år så skal du komme onsdag nat,
hvis du ikke møder op med rap og rul, så får jeg spaaaat.

Kærligst Dav.

Der er lys forude!

Der er så dejligt derude ved den ghanesiske kyst, omkring det lille skoleprojekt i Pebi. Kilometervis af uberørt sandstrand, ingen støj fra biler og den evindelige larm fra konkurrerende radioer og fjernsyn er fraværende i landsbylivet her. De mange forbipasserende danskere nyder roen og uberørtheden for en stund – og tager så tilbage til det mere pulserende liv i det nærliggende Cape Coast.

Elektricitet har indtil for nylig blot været en drøm for beboerne i Pebi. Men nu er drømmen ved at materialisere sig, der er fældet en hel række kokospalmer og opsat pæle, her efter tre års langsommeligt tovtrækkeri med de lokale myndigheder. Som det sidste af de små samfund langs kysten får Pebi ganske snart lys i lygterne - og gang i radioer og mobiltelefoner.

Det er NGO'en og dansegruppen African Footprint International, der i samarbejde med danske sympatisører i organisationen Steps in Ghana arbejder sammen med beboerne i lokalsamfundet Pebi om mindre udviklingsprojekter, indenfor sundhed og uddannelse. For nyligt er også den danske organisation 100% til Børnene kommet på banen, som samarbejdspartner for folkene i Pebi. Der sendes ofte danske frivillige til projektet, bl.a. gennem Mellemfolkeligt Samvirke. De udfylder en vigtig rolle i skoleprojektet med at lære børnene engelsk; hvilket er en forudsætning for at blive godt integreret i den formelle skole. Ofte vil de unge danskere gerne bo i det meget 'autentistik afrikanske' Pebi, men da der hverken er elektricitet eller rindende vand, er både MS og den danske ambassade af hygiejne- og sikkerhedsmæssige grunde ikke glade for det.

Så udover at elektricitet har været et stort ønske hos lokalbefolkningen i Pebi, betyder tilførslen af elektricitet også noget i forhold til fortsat at kunne have (forvænte) frivillige danskere tilknyttet projektet.

Der er nu blevet trukket strøm til skolen, etableret stikkontakter og lavet planer. Når strømmen endelig tændes om få uger, er planen at det ene klasseværelse hver dag efter skoletid skal fungere som et mindre 'community center', hvor forældre og andre kan komme og få hjælp til at få skrevet breve/læst breve op, opladt deres mobiltelefoner, høre radio og generelt mødes til arrangementer, filmklub og andet. De større børn kan også mødes og lave lektier i en lektieklub, med støtte fra lærerne. Planen medfører ekstra og anderledes opgaver for vores lærere og en styrket tilknytning til de forældre, der gerne fortsat skal støtte skolen og deres børns skolegang. Af andre ønsker er bl.a. en fryser, så fiskerne kan fryse deres fisk, i stedet for som nu at sælge dem til laveste pris og bruge meget tid med transport til markedet. Spændende at følge, hvordan elektricitet kan forandre – og om det altid er til det bedre at få andel i den slags basale velfærdsgoder?

Beboerne i Pebi har været afskåret i generationer, men har nu ved fælles hjælp og assistance fra AFI og Steps in Ghana adgang til skole og snart en sundhedsklinik. Beboerne arbejder ihærdigt for at forbedre deres egne livsvilkår og sikre deres børn en god fremtid. Det kan være svært, når man som i Pebi har levet ret afskåret og tilhører en anden stamme (ewe) end den dominerende (fante). Men lokalbefolkningen i Pebi er gennem sammenhold og ved stærk tro og vilje nået langt.

Vi takker på vegne af folkene i Pebi for, at Utamaduni's mange gæster gennem U-kassen har givet et bidrag til, at de kan nå endnu et stykke af vejen – ved at støtte, at der nu kommer lys til Pebi.

Camilla Nielsen-Englyst
www.stepsinghana.org
www.100pct.dk

Alle fotos: Camilla Nielsen-Englyst

Udviklingen af hønseprojektet fra Buyegu-gruppen i Kisesa

Vi har på vores Buyegu Gruppe bankbog stående shilingi 245.000/-.
En sæk hønsefoder spiser kyllingerne på 3 uger, derfor er de 6 indkøbte sække nok til 4 måneder.
Vi begyndte at fodre fra januar måned dette år.

Hønsehuset har vi lejet for et år og efter et år planlægger vi selv at bygge vores eget.
Nu betaler vi 10.000/- shilling i leje om måneden.
Vi forventer at vores kyllinger begynder at lægge æg i maj måned dette år og vi forventer en stor ægproduktion.

Medicinen som kyllingerne får bruger vi 10.000/-shilingi på hver måned. Kyllingerne får medicin 2 gange hver måned.

Vi er meget taknemmelige for den økonomiske hjælp som har muliggjort, at vi er kommet i gang med dette projekt. Der er ingen tvivl om at det bliver en succes. Vi ønsker jer alle held og lykke med at styrke vores relationer og Utamaduni.

Mange tak, på vegne af Buyegu Group - Kisesa
Martina Thomas

P.s. Min email address er:
martinathomas37@gmail.com

Økonomi:
Indkøb af 50 kyllinger @ shilingi 8.500,- 425.000/-
Kylling foder 6 sække @ 50.000/- 300.000/-
Leje af hønseskur 12 mdr. @ 10.000/- 120.000/-
Værktøj og vand i alt.....70.000/-
Medicin til 4 mdr. @ 10.000/-.....40.000/-
Samlet udgift i alt .....Shilingi 955.000/-
.....(1 dansk krone = 240 shilingi)

Martina Thomas, her fotograferet på lejren 2012, søgte på vegne af Buyegu gruppen om støtte til deres hønseprojekt, og fik bevilget 5.000,- kr. fra U-kassen.

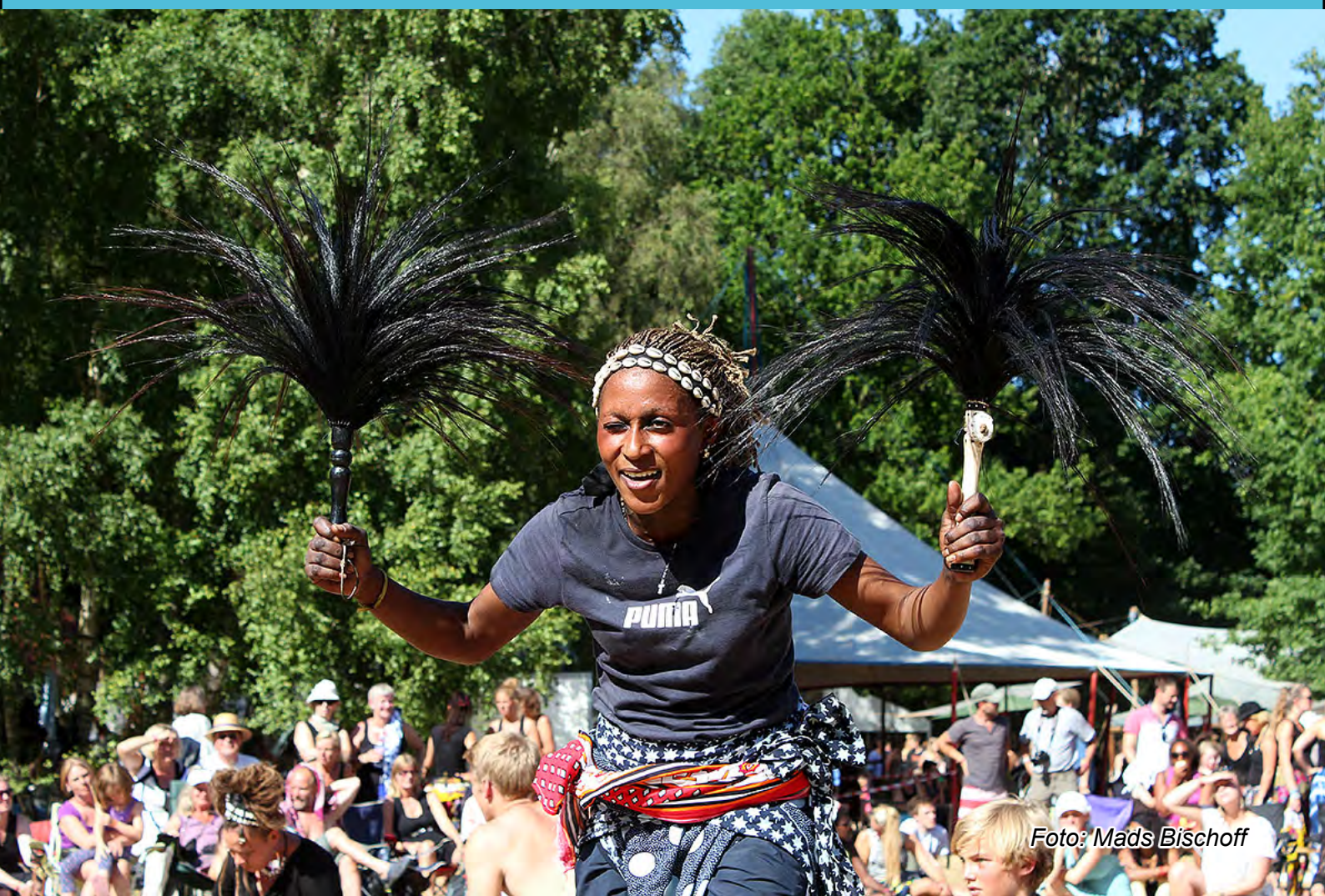

Foto: Mads Bischoff

Fra årets Sukumagæstelærer, Martina 6/11/2012.
oversat af Sander Machombo

Kwa
Til: UTAMADUNI DANCE TROUP
DANMARK.

Nimatumaini yangu kuwa hamjambo wote.
Det er mit håb at I alle har det godt
na munaendelea na kazi kama kawaida.
og at I fortsat er igang med jeres arbejde som altid.
Mimi Sijambo sana pamoja na family yangu.
Jeg har det særlig godt med min familie her og er
Ninaendelea na shughuli zangu kama kawaida.
fortsat igang med mine projekter som altid.
Dhumuni la barua hii ni
Det vigtigste ved dette brev er
Kutaka kutoa Shukrani zangu nyingi kwenu,
at kunne sende en stor tak op til jer
Kwa kunikaribisha tena kuko kwa mwaka 2012.
for at I inviterede mig endnu en gang i 2012,
Ili kuweza kukumbuka nanyi kwa kufundishana
så vi kunne samles om at lære af hinanden
Maisha mazuri niliyoyapata kutoka kwenu,
forskellige danse. Jeg blev meget glad for
japo kwa muda mfupi, nilisikia vizuri sana
den højnelse af mit liv som kom fra jer – selv om
niliamani ingekuwa miezi mitatu kwani
tiden var kort og jeg hellere ville at det var 3 måneder.
Sikutaka kuachana nanyi niliPenda kuwa nanyi
Der for havde jeg svært ved at tage afsked fra alt det sjov
na kuchekeana pamoja, kuku nilikuwa ninawatumbuka
og hygge vi havde sammen. Her hos os savner vi jer og
Sana, naomba muendelee kufanya kazi
håber meget at I vil nære venskabet imellem vore dansegrupper
Buyegu i Kisesa og Utamaduni DK, og dermed befordre vor fælles kultur.
Buyegu na Utamaduni Danmark. ili tuendelee
Kukuza Utamaduni wetu.
Pia nashukuru nitafika Salama kabisa bila shida.
Jeg takker desuden for at have en problemfri rejse hjem.
Mungu awabariki ninyi nyote.
Gud velsigne jer alle sammen

fra jeres:
Wenu
Martina Thomasi MINDE

Wanalyaku er stadig Tanzanias bedste traditionelle dansegruppe!

Wanalyaku optræder for gæsterne, da Jens Idokes rejsegruppe var på besøg. Makungu spiller for til maliwata. Nyamalwa Nyamhawa danser i forgrunden.

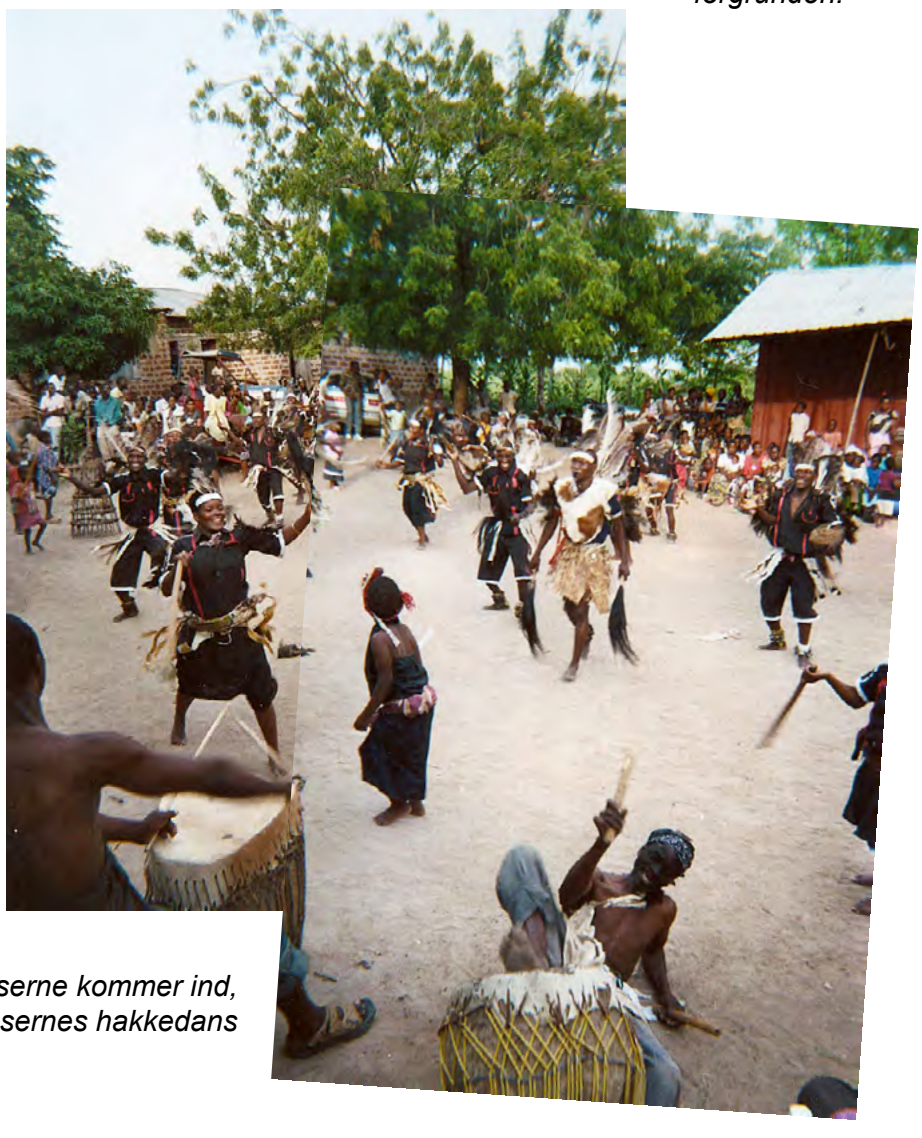
Med mellemrum er der store dansekonkurrencer i hele Tanzania, også for to år siden.

Alle ved, at Wanalyaku er blandt de allerbedste, men de blev ikke udråbt til vindere ved den sidste konkurrence i Sukumaland. Til stor forundring og utilfredshed blandt publikum ved konkurrencen.

Publikum ser jo tydeligt, hvem, der er bedst. Det kom frem, at dommerne ved konkurrencen var blevet bestukket, så de udnævnte en anden, tydeligt dårligere dansegruppe som vinder.

Der blev en masse ballade, dommerne måtte bl.a. aflevere bestikkelsessummen, som vist var 200.000 sh., det svarer til ca. 1000 kr.
Der var nu så meget kludder i systemet, at der ikke var penge til at sende Wanalyaku til den afsluttende konkurrence i Bagamoyo, på kunstakademiet, som ligger nord for Dar es Salaam.

Derfor samlede vi penge ind i dansegrupperne her i Danmark for at hjælpe. Det lykkedes at få hele gruppen sendt afsted, en rigtig hård rejse med den billigste transport, på ladet af en lastbil, gennem hele landet og hjem igen, en tur på omkring 2.500 km.

Bakomyalume-danserne kommer ind, det er slangedansernes hakkedans

Luka, Makungus yngste lillebror, danser for i en fejende mawindi bryllupsdans, med Fitta og Makungu ved trommerne.

Wanalyaku opnåede at blive hele den måned i Bagamoyo, som konkurrencen varede og til slut at blive udråbt, endnu engang, til Tanzanias bedste gruppe.

Jeg læste engang i en bog om danse-antropologi, at afrikanerne er verdens bedste dansere, det skal nok passe. Wanalyaku er måske verdens bedste dansegruppe, i hvert fald en af de allerbedste og kendt over hele Tanzania. - Så kom til Lugeye og lær og bliv vis og dygtig, de elsker os blegansigter!

Alle fotos: Kirsten Larsen Mhoja

Historien her er berettet efter hukommelsen som fortalt af Luka, Makungus yngste bror, som for tiden er den dynamiske danseleder for gruppen.

Hilsen fra Kirsten Larsen Mhoja

Kankulu, bulabukadansernes gak-ud solodanseshow.

De danske gæster beundrer Wanalyaku's vidunderlige vandhul, med frøer og åkander. Det ligger lige bag huset, og kan levere vand selv i den værste tørke.

Bibi Kabula Ng'Wana Kilaba, ved et fad med begu, små risplanter, klar til at plante ud på marken.

Diatou med Taga - en lokal sanger, historieformidler og spirituel troldmand.

Diatou Sane fra Senegal

Diatou har været min (Mettes) veninde og hjælper (og nu nabo) i Senegal i ca. 16 år. Hun er ærlig, intelligent, uadvendt, hjælpsom og positiv, og er både selv lærevillig og god til at lære fra sig. På trods af et hårdt liv er hun altid aktiv i forhold til at forbedre vilkårene for alle omkring sig: Børnene, kvinderne i landsbyerne og de handicappede. Hun er en god historiefortæller og pædagog. Hun taler, skriver og læser engelsk og fransk og kan desuden tale 6-7 lokalsprog.

Hun har været gift med en dansk mand, Tom, der desværre døde i 2011.

Diatou er født i Bignona -Sydsenegals næststørste by, i 1966 (selvom hendes ID kort siger 1964).Diatou har gået i skole i 11 år. Hun skulle have været på universitet i Dakar og studere matematik, videnskab og fysik.

Men da Diatou var 16 år gammel blev hun gravid og derfor smidt ud af skolen. Hendes far smed hende også ud af familien. Hun boede herefter hos sin tante og onkel i 2 år uden kontakt med resten af familien. Da babyen Mariama var 1 år fik Diatou arbejde for et amerikansk projekt PIDAC i Ziguinchor (største by i Sydsenegal) om integration af de forskellige stammer i Casamance.

Derefter arbejdede hun på et kvindeprojekt om grøntsagsdyrkning og kompostfremstilling, risdyrkning og gødning. Organisationen havde til formål at dyrke forskellige afgrøder, der både kan spises og sælges.

I begyndelsen fik hun 60.000 cfa om måneden, dvs. ca. 700 kr. Hun var 1 måned ad gangen ude i landsbyerne og havde kun sit barn i nogen weekender. Dette stod på i 3 år. Hun havde problemer med nok penge til mad, leje af hus, transport, tøj, medicin, og betaling af sin datters børnehave. Der var også et problem med rebeller= Militæret jog folk ud af landsbyerne for at beskytte dem. Diatou mistede ved en sådan aktion alt incl. sine papirer. Hun blev nødt til at flygte og projektet stoppede.

Hun var nu arbejdsløs i 2 år. Derefter fik hun et nyt

job: Om udvikling af landbrug: ADECOR. Agriculture development i Casamance.
Dette var en stor forening med sponsorer fra England.
Diatou arbejdede 2 år med kvindeprojekter.
Da projektet sluttede, fik hun arbejde i et nyt projekt: CADEF. Lokalt dæmningsarbejde for bevaring af ferskvandet. Diatou var slusepasser og stod også som leder for kompost og dyrkning af ris i floden. Hun fik 1. præmie i "humus-making".
Desuden lærte hun kvinder op i at tørre mangoer og grønsager ved hjælp af et solcellesystem, der kunne producere varme/ultraviolet lys.
Det var bygget op med ler, træ og plastik. Diatou trænede kvinder i det i 4 år indtil projektet sluttede.
Diatou havde i al hemmelighed besøgt moderen og givet hende penge. Nu flyttede hun med datteren tilbage til familien. Hun havde desuden sparet op og købt en symaskine. Taget faldt ned i symaskinen under en regntid. Maskinen blev ødelagt. Mette Lotus skaffede ny håndsymaskine. Diatou syede tøj til folk. Lavede også mad og solgte det. Hun sparede stadig op. Lavede smykker af naturmaterialer, f.eks. halskæder af frø, bambus og gratis små stykker træ fra tømreren. Hun forbedrede sit engelsk ved at snakke engelsk med turister.
Diatou blev herefter meget syg. Lægen mente, at det var diabetes.
Diatou mødte en hvid kvinde som var involveret i et "ARPA projekt". De startede med en gruppe kvinder i landsbyen Albadar. Projektet gik ud på at tørre mango, bananer, ananas, løg, papaya og tomat. Desuden lave syltetøj. Gruppen fik lavet 200 kilo. Diatou havde problemer med en samarbejdspartner, som hun ikke ville være kæreste med, og måtte derfor træde ud.
Diatou fandt 3 børn/unge på gaden. Tog dem til sig. Underviste dem i hygiejne, tandbørstning, kultur og respekt for de gamle. Efter 3 år var de 2 hjemme igen og den 3. blevet selvstændig chauffør. Diatou tog også en pige (Sally) til sig, hun havde været udsat for kampe og havde store traumer.
Diatou mødte en hollandsk sygeplejerske. De skaffede sammen medicin og udstyr til fødeklinikker i 7 landsbyer.
Diatou har i 2011 været regnskabsfører og kontaktperson for et projekt med tandklinik i en landsby i samarbejde med dansk tandlæge og dansk/senegalesisk projektmager (Mette Lotus).
Diatou skal i 2012 fungere som underviser for kurser i Senegal: Afrikanske sange, kulturformidling især for kvinder samt historiefortælling og indsamling af lægeplanter.

Planlagt rejse til Danmark 3 måneder i 2013 med invitation fra Utamaduni kulturforening og Mette Lotus (projektmager og medlem i bestyrelsen) som kontaktperson.
Diatou skal bl.a. undervise på Utamaduni kulturforenings træf og desuden tage rundt med lysbilledforedrag om sin lille fiskerlandsby og dens dagligliv sammen med Mette Lotus.
Diatou skal desuden:
Besøge forskellige landbrugsprojekter, gartnerier og bofællesskaber.
Deltage som frivillig i Roskilde festival, især i forhold til logistik, da Diatous landsby afholder en årlig musikfestival, der er i kraftig vækst.

Planlagte aktiviteter, der ikke er datosat:
Plancher på biblioteker og borgercentre.
Foredrag eller afrikanske fortællinger på biblioteker, plejehjem, flere skoler, børnehaver, klubber m.m.
Det vigtigste er, at Diatou i Danmark formidler om afrikansk kultur på en levende måde, der meget gerne må afføde debat, og også meget gerne må få omtale i pressen, TV eller andre medier. Sekundært er, at Diatou kan lære noget på disse 3 måneder, der kan bruges hjemme i hendes landsby. Og meget gerne skabe kontakter for fremtiden.
Diatou er også at opfatte som en I-landsarbejder, der ved at leve i vores kultur kan hjælpe os med det, vi mangler – ligesom vores U-landsarbejdere gør i Afrika.

Kærlig hilsen Mette

Diatou Sane kommer som gæst på Utamadunilejren i år. Hun skal dels være sammen med de unge omkring kulturforskelle og måden at opføre sig, ung kvinde - ung mand i Afrika og Danmark. Dels være et par dage i køkkenet og lave afrikansk mad, og desuden formidle vestafrikansk kvindekultur på forskellig måde.
Oplev lysbilledforedraget med Mette og Diatou, om dagligliv i en lille fiskerlandsby ved Atlanterhavet, bl.a. 19. august i Brumleby, København og 3. august i Tustrup på Djursland.

Se mere på næste side...

Lysbilledforedrag om dagliglivet i den lille fiskerlandsby Abene i Sydsenegal

Følg med på en rejse ind i hjertet af Afrika, helt ind på gårdspladsen hos en traditionel familie.

Vi kører ud til landsbyen i en bil, der kan klare sandvejene. Her er sol, palmer, mangotræer, rismarker og hirsemarker. Langs vejen går kvinderne med deres børn på ryggen og vandspande eller mad på hovedet.

Vi er med til at slagte høns og lave mad over 3 sten på gårdspladsen.
Vi følger børnene og deres lege, og ser hvad der sker, når de får en kasse byggeklodser.

Børnehaven, skolen, landsbyklinikken.....

Hvordan bygger man et hus af soltørrede lersten her – og hvorfor er børnene så glade for at hjælpe til ?

Hvad kan man købe i en almindelig butik og hvordan kan fiskerne bygge deres både med håndværktøjer og uden elektricitet?

Hvorfor falder husene så tit sammen og hvordan kan det være at folk altid er så glade og gæstfri? Hvordan kan de overleve for 5 kr. om dagen eller mindre?

Og meget, meget mere...

Billederne og historierne lægger op til spørgsmål og debat. Meget er genkendeligt fra vores egen hverdag, men rigtig meget er helt, helt anderledes.

Foredraget kan gøres på dansk, letforståeligt engelsk (eller fransk) og evt. med dansk oversætter.

Der kan evt. suppleres med salg af afrikanske effekter, afrikansk mad og te.
Måske er der mulighed for koramusik.
Eller man kan afslutte med afrikansk diskotek.

Foredragsholder(e): Diatou Sane kommer fra Abene i Senegal og er der nabo til Mette Lotus, der har taget billederne.
Begge har deltaget i rigtig mange lokale projekter i Abene og omegn.

Kontakt Mette Lotus for mere information:
mette@utamaduni.dk

Det er langt ude i skoven. . . .

Skørping ligger i smørhullet mellem Rold skov og Rebild bakker og badesøer.
Her opstår magi og synergi, mennesker folder sig ud . . .

Som Utamaduni i Ramten skov folder sig ud, i en lysning i smuk natur og gode menneskers energi - skaber magiske danseoplevelser og samvær. . .

Sådan opstår også noget særligt i Skørping – fx, en afrikansk dansegruppe, for 20 år siden. . .

Og vi danser endnu. . .

Det havde gnistret, da Lene Grønbech og Mette Rømer var på kursus i afrikansk trommedans, og magien blev straks omsat i opstarten af en lokal dansegruppe – som blev Pole Pole, der betyder 'stille og roligt' eller 'rolig nu!' på Swahilii, vi har fået identitet i det navn.

I starten havde vi en fast inspirator, fx Said-energizer, men efterhånden blev Lene og Mette så gode, at de selv har stået for at arrangere trommer, dans og sang i mange år, og det gør de knald godt!

Hver torsdag aften mødes 20-25 lokale kvinder, efterhånden i flere generationer, for at danse, tromme og synge sammen i to en halv time. Vi har danset en stor del af kontinentet rundt, fra Senegal til Tanzania og Sydafrika. Af og til har vi workshops ude og hjemme, eller mødes til en hel dansesøndag, hvor vi virkelig gir den gas, og danser i dybden med et par danse.

Sommer og vinter afsluttes sæsonen en lørdag, hvor vi danser sæsonens danse, evaluerer, og frådser i lækker mad og godt fællesskab. Vi efterlades med de bedste fornemmelser til dansepausen, så vi næsten ikke kan vente med at danse igen. . .

Vestafrikansk er vores foretrukne stil, vi kan lide trommerne og de graciøse bevægelser, understøttet af dansekurser, fx,14 dage i Gambia 2003 ved John Jatta & Claris, og i 2012, hvor vi var 19 Pole Poler i Ghana, ved og med Sellasi & Blema Kakeloi Dance Ensamble – en forrygende god oplevelse, som fortsat er med os . . .

Vi danser derudaf. . .

Danser og trommer og synger – hele gruppen – og kvinder! Der er kærlighed og gensynsglæde, stærke samvær, venskaber, og alle mulige afledte aktiviteter, som synergi af vores dansegruppe. . . .

yeahhh it's magic. . . .

Pole Pole er taknemmelig for Utamadunis varme fællesskab og inspiration. Utamaduni sommerlejren er et særligt kapitel i vores gruppes historie, og mange danse er bragt med hjem fra sommerlejren. Vi, der har været på Utamaduni, har lejrens ånd i hjertet. At mærke trommerne i kroppen længe efter lejren er lukket ned – skal opleves! Dedikerede Pole Poler har været trofaste Utamadunier, nogle har været med enkelte gange, nye er kommet begejstret hjem fra lejr, andre er absolut ikke til ferie i Ramten skov, primi-style.

Pole pole ved Vise Vers aften på Kulturstationen i Skørping

POLE POLE - 20 ÅRS JUBILÆUM - 1. JUNI 2013

Pole pole på tur i Ghana

På Utamaduni er vi kendt som lokumsgruppen – arbejdsomme, uprætentiøse, jordnære, tætte.

Pole Poles særkende er nok det uprætentiøse – vi er som vi er – en efterhånden moden og sammendanset flok, på 20.års synergi – næsten en familie.

Vi fester selvfølgelig igennem for at fejre vores 20 års jubilæum. . .

Med kirkekoncert, udendørs familiehygge, Pecha kucha med film og grill, workshops med Sellasi og Said, festmiddag med Pole Pole - optræden, og koncert på Kulturstationen i Skørping, med den gambianske koramester Dawda Jobateh med band. Måske er er billetter endnu?

Vi kan næsten ikke få armene ned af begejstring!

På vegne af Pole Pole, Lone G S

Vidste du, at Pole Pole blev startet og stadig ledes af, den super musikalske duo, Mette Rømer og Lene Grønbeck

At Lisbeth Zidore gennem årene har varmet os op og spændt os af - til lyden af guddommelig musik

At vi er 23 Pole Pole'r - kvinder i mange aldre, og flere generationer, som mødes hver torsdag kl 19-21.30

Fordi vi synes, det er sjovt at danse sammen, tromme sammen, og synge sammen

Vi er vilde med vestafrikanske danse

En stor gruppe Pole Poler var på dansetur til Ghana i uge 7 og 8, 2012 – se billedet. . .

Vi er rigtig glade for hinanden og fællesskabet

Danseglade hilsener fra Pole Pole

Jubilæumsfest
1. juni 2013
Pole Pole 20 år!

Klik her for at tilmelde dig eventen på
facebook

Foto: Gun Edvinsson

Bibi Kabula Ng'Wana Kilaba er ikke mere

Da jeg i eftersommeren 2011 forberedte min 8. rejse til Sukumaland, havde jeg planlagt en tur til Mungu Wa Pili's sted, Mondo. Jeg ville gerne møde de vidunderlige elefantjæger-trommedansere igen, og jeg ville også gerne besøge de grave, der er kommet til, Mungu wa pili, Ng'wenhwandege og Shilinde Nyumbani, vores bedste venner som ikke er mere. Jeg ville lægge en blomst på deres grave.

Men det skulle gå anderledes. Det viste sig at være et af de virkeligt hårde år i Sukumaland, hvor det bare ikke ville regne. Jeg besluttede mig til at være så meget hos familien som muligt og bidrage til føden.

D. 4/2/13 døde Bibi, Kabula Ng'wana Kilaba, Makungus farmor.

Dagen i forvejen havde hun følt sig dårlig, sad på gårdspladsen og lænede sig til sin søn, Mzee Lyakus, skulder. Børnene kom til mit værelse og fortalte, at hun følte sig dårligt tilpas. Jeg kom også ud og holdt hendes hånd lidt. Vi fik hende anbragt på en madras et køligt sted i skyggen, hvor hun lå, indtil hun blev hentet og kørt til hospitalet i Magu, hvor hun døde næste dags morgen.

Det blev en meget stor begravelse, Bibi var en sukuma-dronning kendt i hele landet. Familie, venner og medicinbørn kom rejsende til i en periode på mere end to uger for at græde ved hendes grav. Hun var hustru til den gamle Mzee Lyaku, som gjorde dansegruppen Wanalyaku så berømt, og som døde for mere end 20 år siden. Der findes et foto af de to klædt i strudsefjer fra top til tå.

Hun oplevede og så så utrolig meget i sit over 90 år lange liv. Hendes oldebørn kom på besøg med deres baby'er på ryggen. Hun var en kendt medicinkvinde, berømt for at kunne hjælpe barnløse kvinder til at blive gravide og iøvrigt praktiserede hun som jordemor. Selv i hendes høje alder kom mange unge kvinder for at søge hendes råd. Ved hendes begravelse blev der slagtet 5 køer, som blev fortæret i løbet af den uge, som begravelsen varede. Deltagerne i begravelsen overnattede liggende på pressenninger, der var bredt ud på gårdspladsen, under tæpper og kangaer. Det var sørgeligt, men det var også hyggeligt, ja, næsten festligt og fornøjeligt. Folk glædede sig over at være samlet, der blev snakket og leet, men ikke danset. Hele natten blev der spillet musik og vist videoer. Vi sov ikke rigtigt i flere døgn. Makungu var travlt optaget med at arrangere det hele. Mænd og kvinder er adskilt under begravelsen, de opholder sig på hver deres side af pladsen. Der var anslået 1500 til 2000 gæster til begravelsen.

Jeg spiste sammen med de andre i generationen af børnebørn; spændende at møde den vidtforgrenede familie. Mange kvinder fra Lugeye hjalp til med madlavning og med at bære vand til de mange mennesker. Smukt at se den lange række af kvinder med vandspande balancerende på hovedet bevæge sig gennem landskabet. Jeg talte 22 ildsteder, hvor der blev lavet mad til de mange mennesker, et kæmpekøkken til lejligheden.

Nu er Bibi stedt til hvile ved siden af sin mand på gårdspladsen hos Mzee Lyaku, som var meget glad for sin mor og stolt over at kunne bo sammen med hende til det sidste.

Gravene i Mondo må jeg vente med at besøge til næste gang, jeg gæster Sukumaland.

Kirsten Larsen Mhoja

Per Søager 2012

"Den godtroende hippie og Ønskejuvelen" er et rejseeventyr, som bevæger sig ud over alle grænser, fra Pyramidens brændpunkt til visionernes ingenmandsland. Et stadig aktuelt bidrag til den store fortælling om ungdomsoprøret, den del der fandt sted på fjerne lokaliteter i Asien – og i endnu ikke kortlagte områder af bevidstheden.

Der er indtryk fra en rejse gennem Afghanistan i 1968, før krigen vækkede hippiernes oase af sin middelaldersøvn; fra Bamiyan med de to tårnhøje buddhaer som siden blev sprængt i luften af Talebanerne.

Et mellemspil i Danmark og en længere udflugt med den transsibiriske jernbane til Japan; videre rundt i Sydøstasien, hvor mødet med en mirakelhelbreder på Filippinerne åbnede den godtroende hippies øjne for en hidtil benægtet del af virkeligheden.

Helt ud til vendepunktet, Bali, dengang en håndfuld sorgløse hippier var alene på scenen i Kuta, og endelig de 16.000 km. tilbage mod lille Danmark; hjem til et privat opgør med vestens videnskaber og et usikkert favntag med den frie kærlighed.

Ganske langsomt blev han opslugt af en magisk verden, hvor tilsyneladende tilfældige sammentræf begyndte at optræde som nødvendige brikker i et større mønster. En sælsom skizofren tilstand, hvor oversanselige oplevelser satte forstanden under pres; et pres der voksede på den efterfølgende rejse gennem Afghanistan til Himalaya i 1972.

Her røbes intet om mødet med de landflygtige tibetanere eller om Dalai Lamas og formand Maos roller i spillet – og ikke et ord om Ønskejuvelen.

www.moderjordshave.dk/baghave

Vinderfotograf: Lena Brem Sørensen. 2. pladsen på lejr -12, motiv fra lejren 2011.

Husk fotokonkurrencen

På lejren har vi i mange år haft en fotokonkurrence, hvor vi præmierer de bedste skud fra lejren året før. Tidligere skulle folk medbringe deres fotos på lejren året efter, men mange glemmer at tage deres foto med, så derfor har vi ændret lidt på reglerne. Vi håber, at der på den måde bliver indleveret flere gode billeder.

Så dette er en opfordring til alle jer, der har taget billeder på sidste års Utamadunilejr:

- Vælg dine 2 bedste fotos og mail dem til fotos@utamaduni.dk
- Digital indsendelse kan ske fra hjemkomst fra lejren til deadline tirsdag kl.16 på næste års lejr. Vi ser dog gerne, at vi har modtaget dem senest i uge 28.
- Vi arkiverer dem og tilbyder at printe dem ud til næste års lejr, med mindre du selv gerne vil fremkalde dem og tage dem med på lejr. Giv os gerne besked om det.
- Du kan stadig medbringe og aflevere dine fotos på lejren enten på papir eller på usb.
- Man får mulighed for at få sine billeder i Utamaduni årsmagasin, som udkommer i foråret.

Vi glæder os til at se alle jeres flotte billeder.
Kærlige hilsner fra bibliotekarerne Elvira og Tine

Vinderfotograf: Ida Kragh
3. pladsen på lejr -12, motiv fra lejren 2011.

Vinderfotograf: Gull-Maj Leicht Madsen
1. pladsen på lejr -12, motiv fra lejren 2011.

Pindsvinepigge og Afrikasange blev til Mamadous Høns

Skrevet af Ida Bergkvist Poulsen

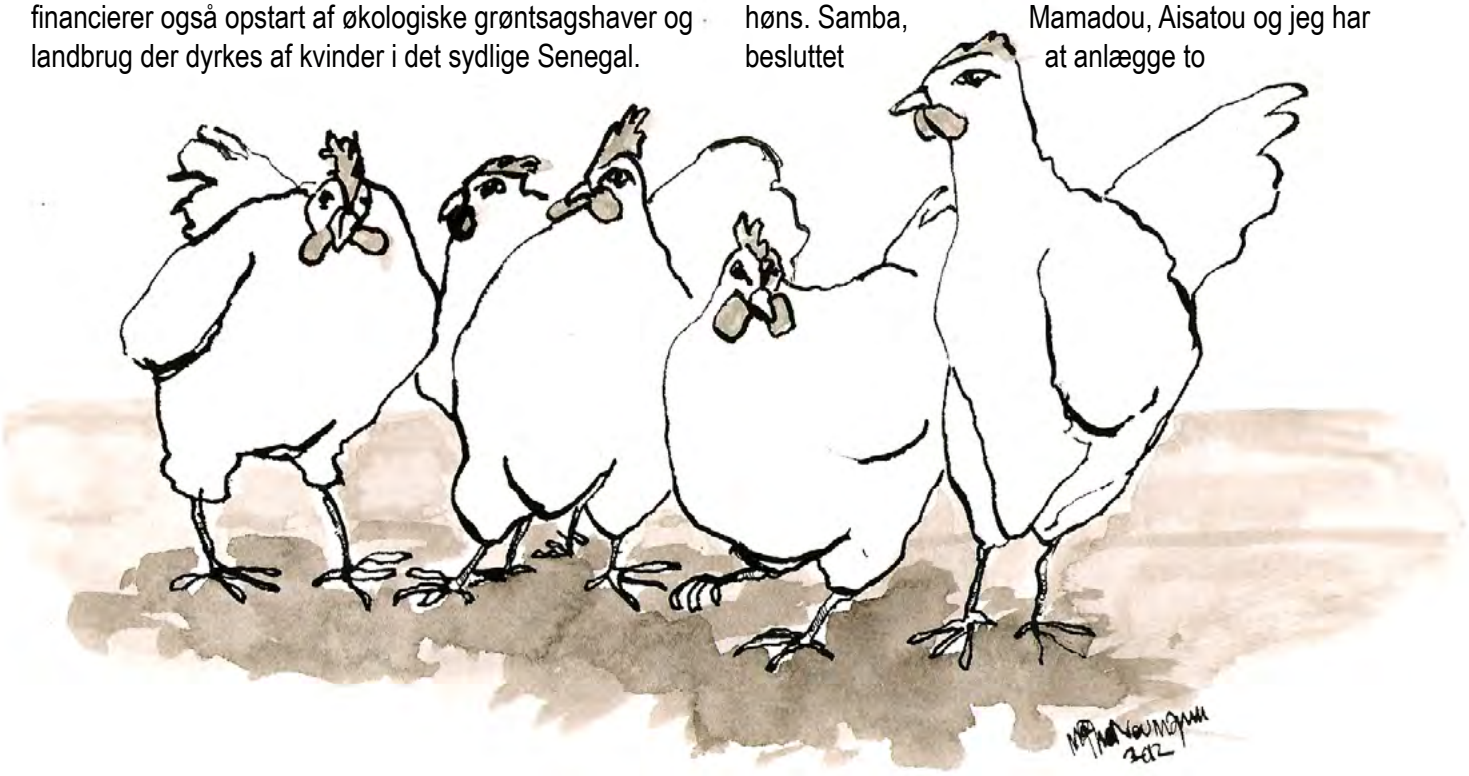
Siden jeg som barn kom hos min familie på Djursland, har jeg hørt om Afrika. Trine og Rex havde pigge fra et hulepindsvin og kunne fortælle spændende historier og synge sange fra Østafrika.
For et par år siden blev min søster Karoline gift med Brian. Det var en smuk dag og aften ved vandet. Der var helstegt ged og kærlighed, og marsvin der svømmede tæt ind til kysten i solnedgangen – og så var der afrikansk trommedans og en kæmpestor slange, som Uffe og Sander havde med – så jo der er i den grad Utamaduni i min familie.
Måske havde mine barndomseventyr i Gæstfri en betydning for, at jeg valgte at rejse til Afrika som 20 årig. Jeg rejste til Vestafrika – langt ud på landet i det sydlige Senegal.

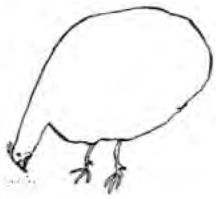
Efter de første seks hårde og fantastiske måneder i en lille landsby uden luksus som vandhaner, el og træk og slip – havde jeg lært at tale fransk med hjælp fra min lille krøllede ordbog og havde fået afrikanske venner og familie for livet. Siden dengang i 1998 er jeg vendt tilbage igen og igen og igen. Nu har jeg min egen lille hytte i landsbyen, jeg taler lidt wolof, pulaar og manding, og i slutningen af 2012 startede jeg "Mamadous Høns" sammen med mine gode venner Samba, Mamadou og hans kone Aisatou. Mamadous Høns støtter indkøb af høns og foder til vestafrikanske familiers hønsehuse, og financierer også opstart af økologiske grøntsagshaver og landbrug der dyrkes af kvinder i det sydlige Senegal.

Her vil jeg dele en rejsebeskrivelse med jer. Den er fra min sidste rejse til Senegal, hvor jeg stødte på en temmelig giftig slange og lærte en hel del om hønsefoder og gulerødder:

"I går morges startede dagen med slangejagt. Allerede da jeg kom for tre uger siden, lagde jeg mærke til en slange-ham der var kilet ind imellem muren og taget, der hvor jeg går i bad udenfor hytten. Jeg tænkte, at det var en gammel ham fra sidste regntid, men i går morges så jeg pludselig noget, der lignede hammen, men som havde en klar grøn farve, i sprækken mellem muren og taget. Jeg ringede til Mamadou og sagde, at jeg var ret sikker på, at der var en slange. Han kom meget hurtigt sammen med Aisatous bror og naboens søn, og så gik slangejagten ind. Det tog en halv time at få slangen ud fra sit skjul og slå den ihjel. Det var en stor og smuk klart grøn slange, ca halvanden meter lang. Jeg synes på en måde, det var lidt trist, den havde lige skiftet ham, og så slog vi den ihjel. Men Aisatous bror sagde, 'en slange er en slange - og man kan ikke bo sammen med slanger'. Senere undersøgte jeg på nettet, hvad det mon var for en slange, og det ser ud til, at det var en vestafrikansk grøn mamba - en af de giftigeste slanger her - og så var jeg pludselig ikke så ked af, at vi havde slået den ihjel."

Jeg har ellers været travlt optaget af hønseprojektet, som har udviklet sig til at rumme flere ting end bare høns. Samba, Mamadou, Aisatou og jeg har besluttet at anlægge to

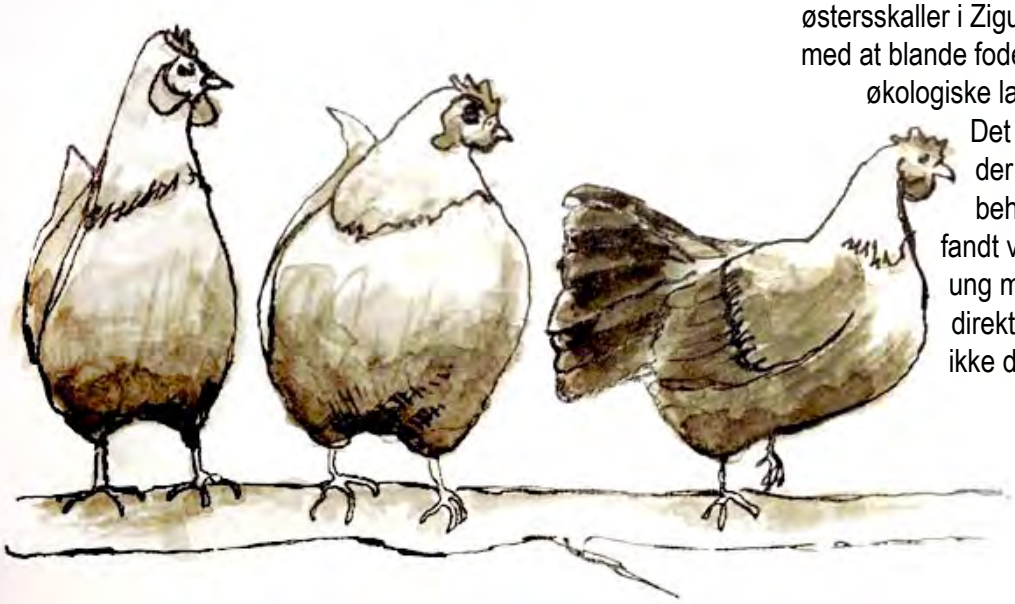

haver, hvor der skal dyrkes grøntsager. Der dannes to grupper med seks kvinder i hver gruppe, som skal så og vande og høste.
Ved hjælp af blandt andet penge fra den butik jeg har lavet på Mamadous Høns' web-site, med tæpper og stof mm, har vi finansieret en brønd til hver have, og bambushegn så afgrøderne er beskyttet mod geder, køer og æsler, der går frit omkring. Derudover sørger vi for redskaber; river, vandkander, baljer og de frø, der skal sås. Gødningen kommer fra de forskellige hønsehold, og haverne skal dyrkes økologisk, så vi samarbejder med to unge mænd, der går på en økologisk landbrugsskole i nærheden og kan hjælpe os med at lave naturlige insekt-afskrækningsmidler af hvidløg, tobak og lokale planter.
En femtedel af det der dyrkes, kan kvinderne høste og bruge i madlavningen i familien. Resten sælges, og 65% af det der tjenes på høsten går direkte til kvinderne, og 35% går tilbage til projektet. Så er der til at lønne de unge øko-mænd, til løbende at købe nye redskaber og hegn når de bliver spist af termitter - og forhåbentlig kan vi med tiden udvide med flere haver.
Jeg er meget begejstret for haveidéen, der i første omgang kommer til at gavne mindst tolv familier. Det er enkelt og givende, det kræver noget arbejde, men det kræver ingen investering fra kvinderne, udover det arbejde de lægger i haven - og når de høster, har de grøntsager og penge, der kan hjælpe familien.

Hønsene trives og lægger æg, men vi er i gang med at forbedre forholdene for dem, så de får det endnu bedre og måske endda lægger flere æg. Vi har fået tømreren til at lave siddepinde, og vi har snakket med mureren om at få lavet flere store vinduer, så der kan komme mere luft ind. Vi går ind i den meget varme periode nu de næste tre måneder med temperaturer op til 45 grader om dagen, så det bliver nødvendigt med flere vinduer. Heldigvis er der store træer rundt om hønsehusene, der giver skygge. Vi søger hele tiden ny viden og er ved at blive ret kloge på høns. Der er nu i alt 11 voksne og 8 børn, der har høns i tre hønsehuse. To huse med spise-høns og et hus med æglæggende høns. Det er planen, at vi vil udruge kyllinger selv i nærmeste fremtid.
Fejlernæring og vitaminmangel er et problem for især børnenes udvikling, så jeg glæder mig over at familierne udover at tjene penge på det de sælger, lidt oftere får æg og kød at spise.

Vi er gået i gang med at lave vores eget foder, så vi kan supplere det dyre industrielt producerede foder, med foder der laves af lokalt dyrkede afgrøder. I morgen tager vi på markedet og køber majs og tørret fisk og forskellige andre ting, der skal i foderet. I tirsdags købte vi to sække med østersskaller i Ziguinchor, og på mandag går vi i gang med at blande foderet efter en opskrift, vi har fået fra den økologiske landbrugsskole, der ligger i nærheden.
Det har taget noget tid at finde ud af, hvad der skulle i foderet for at opfylde hønsenes behov for næringsstoffer, men heldigvis fandt vi ud af at arbejde sammen med en ung mand, der går på skolen. Man kan ikke direkte bruge erfaringer fra Danmark; det er ikke de samme afgrøder her - f.eks dyrkes

her slet ikke korn - og der er meget få madrester - her spises op. Men jeg har haft stor nytte af de hønsebøger, jeg havde med fra Danmark og af de praktiske råd, jeg har fået fra venner, og fra da jeg besøgte en foderfabrik i DK, inden jeg rejste. Det har givet mig en baggrundsviden og en vis selvsikkerhed - og det har givet mine idéer lidt mere pondus her.

Udover hønsene og haverne med brønde har Mamadous Høns også købt en symaskine til skrædderen Ntianka, der syr muleposer og kaffevarmere til web-butikken. Tidligere måtte han låne en maskine af en ven, men nu har han sin egen fine gamle Singer, den er med fodpedal, så han er ikke afhængig af elektricitet. Maskinen er sort med art deco dekorationer i guld - en af de flotteste symaskiner jeg har set - den er vel næsten hundrede år gammel og den fungerer upåklageligt.

Vi er gået i gang med at klargøre den jord, haverne skal anlægges på - vi indhegner og jordforbedrer. I eftermiddags holdt vi et rigtig godt og lovende møde med de tolv kvinder, der skal dyrke haverne, og for nogle dage siden overrakte vi en kasse med små kyllinger til Djibe Diao. Hun er mor til to og bedstemor til snart seks - en stolt og stærk kvinde.
Der sker mange spændende ting netop nu, og vi fortsætter med haverne og hønsene og brøndene og skrædderen og de seje arbejdsomme familier...”

Dette rejsebrev er skrevet i foråret 2013. Hvis I har lyst til at vide mere om Mamadous Høns og følge med i hvordan det går med høns og haver, kan I finde os på Facebook og på www.mamadoushoens.dk.

Alle gode ønsker for en dejlig Utamaduni lejr 2013!

Mange kærlige hilsner
Ida

Fakta om Mamadous Høns:

Mamadous Høns er startet af Mamadou, Aisatou, Samba og Ida fra Senegal og Danmark.

Mamadous Høns har i løbet af de sidste fem måneder støttet i alt 15 familier med:
200 høns + 3 brønde + 2 store grøntsagshaver + 1 symaskine + 2 marker med jordnødder.

Financieringen kommer fra hønse- og havesponsorer - fra folkekøkken-events på Nørrebro - og fra ”Mamadous Afrikanske Butik” på nettet, der sælger tæpper, kufferter, muleposer mm.
Alle støttekroner går til høns og haver i Senegal og alle involverede i Danmark arbejder frivilligt og ulønnet.

www.mamadoushoens.dk

Kakau Band på besøg i Danmark

Kasparsvej 4
7900 Nykobing Mors
Denmark
Tel.: +45 9772 4230

Den 22. maj i år er det 30 år siden, der blev indgået venskabsaftale mellem Morsø Kommune og Bukoba Municipal Council.

Siden etablering af denne aftale har Morsø U-Landsforenings arbejde været koncentreret om projekter i Bukoba med bl.a. volontørarbejde, støtte til kvindegrupper, micro creditter, projekter med vedvarende energi og udvekslingsrejser og studieture.

Til fejring af 30 års jubilæet har vi i perioden 25. maj til 10. juni inviteret sang- og dansegruppen KAKAU Band, der udover at optræde ved en jubilæumsfest, også skal optræde på skoler, efterskoler, gymnasier, på virksomheder, ved kirkekoncerter og i forbindelse med den lokale Skaldyrsfestival på Mors.

Udenfor Mors skal gruppen bl.a. optræde ved en gudstjeneste i den katolske kirke i Aalborg 26. maj kl. 10.00 og ved en koncert i Gellerup Kirke 6. juni kl. 19.30.

KAKAU Band er en meget dygtig traditionel tanzaniansk sang- og dansegruppe, der er blevet berømt i flere østafrikanske lande, og som har vundet flere konkurrencer. Ved en grupperejse til Bukoba i 2010 var vi flere deltagere fra Mors, der var heldige at opleve gruppen og derfor nu har arbejdet på, at denne dygtige gruppe kommer til Danmark.

KAKAU er en forkortelse af swahili-sætningen: ”Kanisa Katoliki dhini ya Ukimwi” der betyder ” Den katolske kirkes kamp mod AIDS”.
Gruppen er startet af den katolske kirke i Bukoba for – via sin optræden – at sprede budskabet om AIDS for at forebygge nye tilfælde og for at skaffe økonomiske midler til at hjælpe forældreløse børn med omsorg, juridisk bistand og uddannelse.

Det er gruppens første besøg i Danmark. Klik her for at åbne en hjemmeside med deres You Tube video fra gruppens besøg i Østrig.
Aktiviteterne vil løbende blive ajourført på vores hjemmeside: morsoeu-landsforening.dk

Anne Mette Schrader
Formand for Morsø U-Landsforening

Bænkekonkurrence

Lad din indre bænk springe ud og deltag i denne nye konkurrence, hvor kreativitet og anvendelighed vægtes højt.

Medbring din færdigt lavede bænk eller materialer og værktøj til at udføre den på lejren 2013.

Aflever dit eksemplar i Baren, hvor bænkene I første omgang tænkes udstillet og anvendt i bar-miljøet. Det er også fra Baren, at den hemmelige gevinst udloddes.

Fotos: Mads Bischoff

På Utamadunilejren 2012 havde vi besøg af 3 kulturgæster fra Sukumaland:
Martina Thomas (nederst), som underviste i dans, Busu Nyumbani (øverst t.v.) som hjalp med renovering af hytten og Simon Ndokeji (øverst t.h.) som hjalp med at færddiggøre maleriet på lejrens container.

Generalforsamling 2013

Den 6. april afholdte vi vores årlige generalforsamling på Granlunden i Emmelev. Endnu en gang blev det et langt, hyggeligt møde med godt 30 af de dejlige mennesker, som er med til at arrangere lejren. Vi kunne endda starte mødet i solen udendørs ved forfaderhytterne. Dejligt!
Vi fik godkendt regnskabet fra sidste år. Lejren 2012 gav isoleret set over 8.000,- i underskud, som vi 'afskriver' i vores egenkapital. Vores mål er, at lejren 'hviler i sig selv', og at vi altid har en egenkapital på 50.000. Det lykkedes at få lagt et budget, som giver 10.000,- i overskud i år, og dermed få genopbygget egenkapitalen. Udgifterne stiger, og vi har, som nogle vil bemærke, valgt at lade deltagerprisen stige lidt hvert år, da vores omkostninger også stiger. Vi fik gennemgået alle ansvarsområder og koordineret de forberedelser, som allerede er gået igang.
Du kan læse det fulde referat fra mødet ved at downloade det på: www.utamaduni.dk/siri

Log ind på SIRI-siderne med brugernavnet "utacrew" og koden "utamaduni".
Det er også på SIRI, at man kan se regnskab og budget for lejren, hvis man er interesseret.

På generalforsamlingen blev følgende 7 personer valgt til den nye bestyrelse, og har konstitueret sig således: Formand Christoph Ridder, næstformand Mads Bischoff, kasserer Mette Lotus, sekretærer Anton Grønne Kühl , Siff Stephenson, Johanne Landsholt og Maja Krüger Thomsen.
Som suppleanter blev valgt : Anders Kühl, Trine Ø. Jensen, Lærke Stubsgaard, Sara Østerby Petersen og Lise Isaksen. Og Urthe Harbo blev valgt som observatør.

UTAMADUNI KULTURFORENING

Kolofon

Udgiver: Utamaduni Kulturforening
V/ Christoph Ridder, Dannevang 11, 8520 Lystrup

info@utamaduni.dk • www.utamaduni.dk

Lejren - utamaduni.dk/camp
Dansegruppen - utamaduni.dk/dance
Projektgruppen - utamaduni.dk/projekt
Dansegrupperne - utamaduni.dk/grupper
Den interne side - utamaduni.dk/siri
Facebookgruppe - facebook.com/groups/...

Redaktion, layout, produktion: Mads Mchele gwa Njingi Bischoff, Safi.dk. Udgivet maj 2013.
Navnet på årsmagasinet: MWAKA HUU betyder "Nu i år".
Forside: Martina Thomas på lejren 2012. Foto: Nanna Kreutzmann
Tak til korrekturlæsere og en stor tak til alle bidragsydere.
Udgivet online i et uendeligt oplag...